

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना

DISTRICT DISASTER PREPAREDNESS AND RESPONSE PLAN (DPRP)

(अद्यावधिक २०८१)

स्रोत: स्वतन्त्र नक्सा (स्केल १:२५०००/१:२००००), भाषी विभाग र जनगणना २०६८, केन्द्रिय तथ्यांक विभाग
तयार पार्ने: गाउँपालिका, नगरपालिका तथा विधेय, संरक्षित वा स्वायत्त क्षेत्रको संस्था तथा सीमाना निर्धारण आयोग

जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, डोटी

DISTRICT DISASTER MANAGEMENT COMMITTEE, DOTI

विषय सूची

क्र.सं.	शीर्षक	पेज नं.
१	पृष्ठभूमि	१
१.१	नेपालमा विपद् जोखिम	१
१.२	डोटी जिल्लाको परिचय	१
१.३	डोटी जिल्लाको पालिकागत जनसांख्यिक विवरण	४
२	विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको उद्देश्य	५
२.१	समष्टिगत उद्देश्य	५
२.२	निर्दिष्ट उद्देश्य	५
२.३	कार्ययोजनाको आवश्यकता तथा महत्व	६
२.४	कार्ययोजनाको सिमा	६
२.५	अपेक्षित नतिजा	७
२.६	निर्देशक सिद्धान्त	७-८
३	विपद् जोखिमको अवस्था	८
३.१	विगतका विपद्हरूको विश्लेषण	८-१०
३.२	कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था	१०
३.३	प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू	१०-११
३.४	सम्भाव्य प्रकोपको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शाङ्कन	११-१२
३.५	विपद् सङ्कटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण	१२-१४
३.६	विपद् जोखिम आँकलन तथा नक्शाङ्कन, उद्धार स्रोत सामग्री, कोष, सुरक्षित स्थान	१४-२०
३.७	प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्वसूचना प्रणाली विश्लेषण	२१
३.८	सरोकारवाला संस्थाहरू	२१
३.९	विषयगत क्षेत्रहरू	२२
४	मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना	२३-२६
५	आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (विपद्को समयमा)	२७-२८
६	आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (विपद्पश्चात)	२९-३०
७	कार्यान्वयन योजना	३१-३३
८	विषयगत स्रोत साधनको आँकलन	३४
८.१	विपद् उद्धारकर्मी तथा जनशक्ती अवस्था	३४-४२
८.२	मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड	४२-४३
८.३	अन्य निकायहरूसँगको समन्वय र सहकार्य	४३
९	लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	४३
१०	अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई योजना	४४
१०.१	लक्ष्य र सूचकहरू	४४
१०.२	अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र	४५
१०.३	अनुगमन तथा मूल्याङ्कन कार्ययोजना	४५
१०.४	क्षमता विकास	४५
११	अनुसूचीहरू	४६-७६
१२	सन्दर्भ सामग्रीहरू	७७

जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना डोटी – अघावधिक २०८१

(जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको मिति २०८१।०३।०७ को निर्णयानुसार स्वीकृत)

१. पृष्ठभूमि

१.१ नेपालमा विपद् जोखिम

विषम भौगोलिक अवस्था भौगर्भिक असुन्तलन, आकस्मिक रूपमा हुने महामारीहरू तथा जलवायु परिवर्तनका साथै जनसंख्या बृद्धि, गरिबी, अव्यवस्थित शहरीकरण र प्रकोप जोखिमलाई ध्यान नदिई गरिने गतिविधिहरू एवं विकास निर्माणका कार्यहरूले गर्दा नेपाल विभिन्न प्राकृतिक र गैरप्राकृतिक प्रकोपहरूबाट सिर्जित विपद्को उच्च जोखिममा रहेको छ । जलवायु परिवर्तनका कारण मौसमजन्य प्रकोपहरूको प्रकृति, मात्रा र प्रवृत्ति फरक हुँदै गएको छ । जसका कारण विपद् व्यवस्थापनमा नयाँ चुनौतीहरू थपिँदै गएका छन् ।

विपद्बाट हुनसक्ने सम्भावित मानवीय क्षति तथा धन सम्पत्ति र आधारभुत पूर्वाधारहरूमा हानी नोक्सानी कम गर्नका साथै विपद्को समयमा प्रभावकारी रूपमा मानवीय सहायता परिचालन गर्न विपद् पूर्वतयारीले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दछ । तसर्थ विपद् पूर्वतयारी तथा आपत्कालीन प्रतिकार्यलाई मजबुत बनाउन जरुरी छ ।

प्रभावकारी विपद् पूर्वतयारीले विपद्को सामना गर्ने क्षमतालाई बृद्धि गर्छ र समुदायहरूलाई विपद् उत्थानशील बनाउन मद्दत पुऱ्याउँदछ । यसका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनमा संलग्न सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको जिम्मेवारी प्रष्ट किटान गरी उनीहरूको पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य क्षमताका साथै स्रोत साधनको उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।

नेपाल सरकार गृह मन्त्रालयले नेपालमा सम्भाव्य विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको गुणस्तर बृद्धि एवं संस्थागत गर्न विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ लाई प्रथम पटक संशोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको सन्दर्भमा उक्त मार्गदर्शनले जिल्ला तहमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रक्रियामा संलग्न सबै सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरूलाई स्पष्ट जिम्मेवारी दिइएको छ । विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनको लागि कानूनी तथा नीतिगत व्यवस्थापनका क्षेत्रमा नेपाल सरकारले समयानुकूल परिमार्जन गर्दै विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना सबै तहमा तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुरूप मूलतः विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन योजना तर्जुमा मार्गदर्शन २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६) बमोजिम यो योजना परिमार्जन सहित तयार गरिएको छ ।

१.२ डोटी जिल्लाको परिचय

प्रसिद्ध ऐतिहासिक गौडाको रूपमा रहेको डोटी जिल्ला सुदूरपश्चिम प्रदेशमा अवस्थित तथा साविकको सुदूरपश्चिम विकास क्षेत्रको सदरमुकाम पनि हो । यातायातको दृष्टिले डोटी सुगम मानिए तापनि दुर्गम पहाडी जिल्ला हो, जहाँ गरीबी, अशिक्षा व्याप्त छ । रोजगारीका लागि थुप्रै मानिसहरू प्रत्येक वर्ष भारतका विभिन्न शहरमा जाने गर्छन् । कृषि नै मुख्य पेशा भएका यहाँका स्थानिय बासिन्दाहरूलाई आफ्नो उत्पादनले ५/६ महिना भन्दा बढी खान नपुग्ने बताईन्छ । लैङ्गिक हिसावले महिलाको अवस्था नाजुक छ । पोषणयुक्त खानाको अभाव, शिक्षाको

कमी, बेरोजगारी, अन्धविश्वास र रुढीवादी, दलित गैर दलितबीच विद्यमान जातीय विभेद, असमझदारी, विकासमा पछ्यौटेपन आदि जिल्लाका प्रमुख समस्याका रूपमा रहेका छन् ।

डोटी जिल्ला क्षेत्रफलको हिसाबले २०२५ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । जिल्ला विश्व मानचित्रमा २८° २२' दखि २९° ५' उत्तरी अक्षांश र ८०°३०' देखि ८१° १८' पूर्वी देशान्तरको बीचमा यो जिल्ला रहेको छ । यस जिल्लाको पूर्वमा अछाम र वाजुरा, पश्चिममा डडेल्धुरा, उत्तरमा वझाङ र वैतडी तथा दक्षिणमा कैलाली जिल्ला रहेको छ ।

यो जिल्ला भूकम्प, वाढी, आगलागी, पहिरो, चट्याङ्ग, जंगली जनावरको आतङ्क र सडक दुर्घटना जस्ता प्रकोपबाट उच्च संकटासन्न अवस्थामा रहेको छ । खास गरी वाढी र पहिरो जस्ता जलवायूजन्य प्रकोपको उच्च जोखिममा वर्षेनी रहदै आएको छ । यस प्रकारका प्रकोपजन्य घटनाका कारण गरिवीलाई झनै बढावा दिने मात्र होइन वातावरण सन्तुलन समेत खलवलिएको महशुस गरिएको छ । वाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता प्रकोपका घटनाबाट वर्षेनी हजारौं मानिसले विनासको दुखःद नियति भोग्नु परेको छ । तसर्थ प्राकृतिक श्रोत साधनको वैज्ञानिक एवं समुचित उपयोग र दीगो व्यवस्थापन गरी प्राकृतिक तथा मानवीय सम्पत्तिको संरक्षण गरी संभावित जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पूर्व तयारी र प्रभावकारी प्रतिकार्य (Response) का लागि समय मै योजनाबद्ध ढंगले लाग्न जरुरी छ । प्रकोप न्यूनीकरण गर्न र प्रकोप पछि शीघ्र पुनर्लाभका लागि विशुद्ध मानवीय सहायताको खाँचो हुने हुँदा समबद्ध सबै सरोकारवालाहरूको एकीकृत पहल र प्रयासबाट मात्र अपेक्षित उपलब्धि हासिल हुने भएकोले सो को लागि यो प्रतिकार्य योजना तयार गरिएको छ ।

यस जिल्लाको अधिकांश क्षेत्रहरू प्रकोपको हिसाबले पहिरोको जोखिममा रहेको छ । कमजोर भू-बनौट, अनियोजित भू-उपयोग, वनजङ्गल फडानी, वन विनास, भिरालो क्षेत्रमा ढुंगाहरू झिक्ने जस्ता विभिन्न कारणले पहिरोबाट यस क्षेत्रका बासिन्दाहरू जोखिमपूर्ण जीवन बाँचिरहेका छन् । प्राकृतिक कारणबाट पहिरो हुने गरे पनि अचेतना तथा मानवीय क्रियाकलापले विभिन्न खाले खतरा र जोखिम बृद्धि भइरहेको छ । प्रकोपबाट समाजमा बस्ने मानिसहरू पूर्ण रूपमा सुरक्षित छैनन् । सबै खाले प्रकोपलाई विश्लेषण गर्ने हो भने यसबाट सबैभन्दा बढी प्रभावित बालबालिका, महिला, गरिब, दलित, अपाङ्गता नै छन् । प्रकोप एउटा अचानक हुने विपत्तिपूर्ण अवस्था हो । यो कतिवेला हुन्छ अनुमान गर्न सकिदैन, त्यसैले यसको सही व्यवस्थापन हाम्रो लागि चुनौतीपूर्ण छ । तर पनि यसको व्यवस्थापन प्रभावकारी रूपमा गर्न सकिए मानवीय, भौतिक र आर्थिक क्षतिलाई घटाउन वा न्यूनीकरण गर्न मद्दत पुग्दछ ।

क्षेत्रफल: २०२५ वर्ग कि. मि

होचो सतह: ३३५ मि. कानाचौर, सेती नदीको किनार

अग्लो भाग: ३२९५ मि. खसड ईलाका

मूख्य नदी: सेतीनदी

सहायक नदी: ठूलीगाड, सानीगाड, कालागाड, समूहगाड, साईलीगाड, गोल्मागाड, ठूलाखोला, गोद्रेगाड, द्ववारीगाड, टुनागाड, कापडीगाड, लुवाखाडी गाड,

मुख्य सडक: डा. के आई सिं राजमार्ग (स्याउले देखि सिलगढी) सिलगढी देखि चौखुटै (पहलमानसिह स्वार मार्ग)

सहायक सडक (कच्ची सडक):

राजपुर देखी चवाराचौतारा, दिपायल-मेल्लेख-पातीहाल्ने, राजपुर-भूमिराजमाण्डौ, दिपायल-कपल्लेकी-गडसेरा, तल्कोट-मुडभरा- तिजाली, वनलेख-उच्चाकोट, वुडर-जोरायल, सहजपुर-विपिनगर-अत्तरकाडा, सिलगढी-वगलेख-झिग्राना, शान्तिनगर-नारिदाङ्ग

लेक:	खसड, साकार, केदार,	सिमसार क्षेत्र:	१४९०९ हेक्टर
वनजङ्गल:	५९१०१ हेक्टर क्षेत्रफल	कृषि क्षेत्र:	४४८१२ हेक्टर
गौचरन:	७१११ हेक्टर	अन्य क्षेत्र:	४६८४ हेक्टर
सिंचित क्षेत्र:	७७३८ हेक्टर		

वनस्पति:

साल, सल्ला, सिसौ, उत्तिस, कटुज, सिमल, टुडी, साज, बाज, बास र निगालो जस्ता बोट विरुवा पाईन्छन् भने चिराइतो, दालचिनी, टिमुर, बोझो, सुगन्धवाल, अमला, रिष्ठा, तेजपात, पाषाणबेद, शिलाजित, सुनझाडी, भालाडि, कुरिलो, चुत्रा, जटामसी, सुनगाभा, कचुर, असुरो, हरो, बरो, कुकुरडाइनो तितेपाती जस्ता जडीबुटी पाइन्छन ।

वन्यजन्तु तथा पशुपक्षी: बाघ, भालु, दुम्सी, स्याल, बाँदर, डेडुबादर, बैँदेल, चितल, जरायो, घोरड जस्ता जङ्गली जनावरहरू र डाँफे, मुनाल, चाखुरा, कालिज, ढुकुर, मयूर आदि ।

नदीनालाले ओगटेको क्षेत्रफल: ३०७११ हेक्टर

धार्मिक, ऐतिहासिक तथा पर्यटकीय स्थल:

सिलगढीको शैलेश्वरी मन्दिर र राधाकृष्ण मन्दिर, माहादेवस्थान देहिमाण्डौको भगवती मन्दिर, दिपायलको कोट भैरव र दिलपेश्वर मन्दिर, मुडेगाउको भागेश्वर र सालमुनी मन्दिर, डौडको अद्दाला, पशुपति मन्दिर मुडभरा, मालिका मन्दिर काडामाण्डौ, तथा पुराना दरवारहरू आदि । खसड राष्ट्रिय निकुन्जमा त्रिवेणी, नागढुङ्गा, खसड दह, सहश्र लिङ्ग, केदार ढुङ्गा, दाउत्रे, डाँफेकोट, खसडबाबा आश्रम र ठूलाठूला पाटनहरू ।

मुख्य मुख्य चाडपर्व:

गौरापर्व, भुवापर्व, दशै, तिहार, होली, तीज, विसु, माघीपर्व, ओल्के, गाईजात्रा, डोलजात्रा, ईन्द्र जात्रा, शिवरात्री लगायत विभिन्न मठ मन्दिरमा लाग्ने जात्राहरू (शैलेश्वरी जाँत, देहीजात, केदारआखडा जात, गगनान मेला, अस्दाला मेला, खसड मेला आदि ।

जलवायु: औसत वार्षिक वर्षा १३४७ मि.मि. तथा लेकाली तथा अर्धउष्ण हावापानी ।

१.३ डोटी जिल्लाको पालिकागत जनसांख्यिक विवरण

क्र.स.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	घरधुरी संख्या	महिला	पुरुष	जम्मा जनसंख्या	वार्षिक जनसंख्या बृद्धिद (%)	साक्षरता दर (%)
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	८३८५	१८४९९	१५४६९	३३९६८	०.२९	७३.३१
२	शिखर नगरपालिका	७०१६	१७०८७	१३३१२	३०३९९	-०.४३	६९.००
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	४६८०	११७४६	८९९०	२०७३६	-०.०८	६९.४८
४	बोगटान फुडिसल गाउँपालिका	३१६२	८२८१	७२५९	१५५४०	-१.३६	७०.४१
५	बडीकेदार गाउँपालिका	२९०५	७५२५	७३७७	१४९०२	-१.१०	७६.११
६	आदर्श गाउँपालिका	५३१७	१४०९५	१०४००	२४४९५	०.२२	६७.०२
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	५१४८	१२२५६	९२३८	२१४९४	-०.४३	६७.८९
८	सायल गाउँपालिका	४२०७	११२५०	९२०६	२०४५६	०.४३	६२.०७
९	जोरायल गाउँपालिका	४३२०	१००७०	९७१८	१९७८८	-०.४९	७७.७८
१०	संस्थागत	४२	४१८	२६३५	३०५३		९९.४४
	जम्मा (डोटी)	४५१८२	१११२२७	९३६०४	२०४८३१	-०.३२	७०.७४

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८ (तथ्याङ्क कार्यालय, डोटी)

डोटी जिल्लाको विपद्को इतिहास पहिल्याउने हो भने विशेषगरी बाढी पहिरो, खडेरी, हुरीबतास, असिनापानी चट्टयाड् प्रमुख रूपमा देखिन्छ भने आगलागी, असिनापानी, भू-क्षय, सडक दुर्घटना आदी घटनाहरू पनि सशक्त रूपमा देखिन्छन् । वातावरण प्रदुषणका साथै स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यक पूर्वाधारहरूको अभाव र आवश्यक जनचेतनाको कमिका कारण विभिन्न खालका मानव सृजित विपद्को मात्रा दिनानुदिन बढ्दो छ । विशेषगरी काँच र प्लाष्टिकको उचित व्यवस्थापन प्रमुख समस्याका रूपमा रहेको छ । जसको कारणले विविध स्वास्थ्य तथा सामाजिक समस्या हुने गरेको देखिन्छ ।

जिल्लामा पहिलो पटक २०६९ सालमा प्रथम संस्करणको रूपमा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना प्रकाशन गरिएको थियो । सरोकारवाला निकायहरूबाट वार्षिक रूपमा प्राप्त सूचनाहरूलाई समावेश गरी २०६९, २०७०, २०७१, २०७३, २०७४, २०७५, २०७६, २०७७, २०७८, २०७९, २०८० सहित नियमित परिमार्जन गर्दै यो बाह्रौँ संस्करण २०८१ प्रकाशन गरिएको छ ।

२. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना निर्माणको उद्देश्य

२.१ समष्टिगत उद्देश्य

विपद्बाट उत्पन्न मानवीय असरहरू न्यूनीकरण गर्नका लागि जिल्लाको प्रतिकार्य क्षमता अभिवृद्धि गर्दै प्रभावितहरूका आधारभूत आवश्यकताहरूलाई समयमा नै प्रभावकारी एवं समन्वयात्मक रूपमा उपलब्ध गराउने कार्यको सुनिश्चितता गर्नु विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ को समष्टिगत उद्देश्य रहेकोछ ।

२.२ निर्दिष्ट उद्देश्य

विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ का निर्दिष्ट उद्देश्यहरू यस प्रकार रहेका छन्:-

- जिल्लास्थित जोखिममा रहेका गाउँपालिका तथा नगरपालिकाका वडाहरूको संकटासन्नता विश्लेषण गरी स्थानिय श्रोत साधन र क्षमताको पहिचान गर्ने ।
- जिल्लामा क्रियाशील विभिन्न निकायहरूको पहिचान एवं तिनको क्षमताको विश्लेषण गरी विपद् व्यवस्थापन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि जिम्मेवारी निर्धारण गर्ने ।
- विगत वर्षका अनुभवबाट सिकाएको पाठ तथा समय समयमा भएका छलफलबाट प्राप्त सिफारिस समेतलाई ध्यानमा राखी हरेक स्थानीय तहमा आ—आफ्नो आकस्मिक योजना तयार गर्न लगाउने ।
- विभिन्न क्षेत्रबाट निर्मित योजना कार्यान्वयन जिल्ला विपद् व्यावस्थापन समितिको समष्टिगत समन्वयमा गर्ने ।
- श्रोत संकलन, विनियोजन तथा दीगो आर्थिक श्रोत व्यवस्थापनका लागि एकद्वार प्रणालीको विकास गर्ने ।
- प्रकोपबाट बढी प्रभावित हुन सक्ने दलित, महिला, अपाङ्ग, सुविधाबाट वञ्चित समूह, वालवालिका, वृद्धवृद्धा जस्ता अति संकटासन्न समूहका लागि प्राथमिकताका आधारमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी विशेष कार्यक्रमको विकास गरी संचालन गर्ने ।
- विपद् पछि पुनर्लाभ तथा पुनःस्थापना कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तुल्याउने ।
- आपत्कालीन प्रतिकार्य एवं पूर्वतयारीको विकास र कार्यान्वयनका लागि जिल्लामा सञ्चालित आपत्कालीन कार्य संचालन केन्द्रको क्षमता वृद्धि गर्ने ।
- जिल्ला देखि स्थानीय तहसम्म खाद्यान्न, औषधी लगायत अन्य उद्धार सामग्रीहरूको भण्डारणका लागि भण्डारण स्थलको पहिचान र सुदृढ गर्ने ।
- आपत्कालीन परिस्थितिका साथै पूर्व तयारीका चरणमा प्रयोग गर्न सकिने पूर्व सूचना एवं संचार प्रणालीको विकास गर्ने ।
- विपद् प्रभावितहरूका लागि तत्काल आश्रय स्थलको पहिचान गर्ने ।
- विपद्का संभावित जोखिमहरूको लेखाजोखा, पहिचान, अनुगमन र पूर्व चेतावनी प्रणाली सुदृढ गर्ने । मनसुन पूर्वका समयमा अन्तरनिकाय बीच प्रभावकारी समन्वय गर्ने ।
- गाउँपालिका र नगरपालिकामा गठन भएका स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिमा तालिम प्राप्त जनशक्ति र खोज तथा उद्धार सामग्रीको सूची तयार गर्ने ।

२.३ योजनाको आवश्यकता तथा महत्व

विपद्को जोखिममा रहेका समुदायहरू सामाजिक, आर्थिक तथा साङ्गठनिक रूपमा कमजोर हुन्छन् । खाद्य असुरक्षा, शौचालय, स्वास्थ्य तथा सरसफाइका सुविधाहरूको सीमितता, प्राकृतिक विपद्का कारण सुरक्षित बासस्थानको सही पहिचान तथा उपयुक्त व्यवस्थापन गर्न नसक्नु आदि विपद् प्रभावित समुदायहरूले सामना गर्ने मुख्य समस्याहरू हुन् । यस्ता समस्याहरूलाई सम्बोधन गर्न समुदायलाई सशक्तीकरण गर्ने र प्रभावकारी समन्वयको संयन्त्र बनाउनु अत्यन्त जरुरी छ । डोटी जिल्लामा विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यमा काम गर्ने विभिन्न सरोकारबालाहरू बीच समन्वय गर्ने महत्वपूर्ण साधनको रूपमा यो योजना रहनेछ ।

सम्भावित विपद्को जोखिम कम गर्न तथा विपद्को अवस्थामा प्रभावकारी मानवीय सहयोग एवं विपद्को अवस्थामा आइपर्ने समस्याहरूलाई समाधान गर्नका लागि विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना आवश्यक पर्दछ । विशेष गरी मानवीय सहयोगको प्रत्याभूति गराउन विपद् जोखिम न्यूनीकरणमा समुदायलाई सहयोग गर्न, प्रतिकार्यमा समान पहुँच पुऱ्याउन, सामाजिक, सांस्कृतिक मर्यादा कायम राख्न, खानेपानी तथा सरसफाई एवं स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्न यस योजनाले मार्ग निर्देश गर्दछ । त्यसका साथै श्रोतको सहि पहिचान तथा परिचालन गर्न जवाफदेही र उत्तरदायित्वको भावनाको विकास गराउन पनि यस योजनाले सहयोग गर्दछ । यसै आवश्यकतालाई महशुस गर्दै यस जिल्लामा विपद्बाट हुने क्षतिलाई कम गर्न तथा विपद् पछिको मानवीय सहयोगलाई व्यवस्थित तथा प्रभाकारी बनाउन पूर्वतयारी दस्तावेजका रूपमा यो विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८० तयार पारिएको हो ।

२.४ योजनाको सीमा

यो योजना तर्जुमा गर्दा सहभागितामूलक प्रकृयाबाट गरिएको छ । यस प्रक्रियामा जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण सदस्यहरू, जिल्लामा विपद् जोखिम न्यूनीकरणको क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैहसरकारी निकायका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो । तथापी योजना तर्जुमा गर्दा देखिएका केही सीमाहरू निम्न अनुसार छन्:-

- तथ्याङ्क संकलनको क्रममा विगतका वर्षहरूमा भएका विपद्का घटनाहरू तथा त्यसबाट भएको क्षतिको सम्पूर्ण यथार्थ विवरण प्राप्त गर्न कठिनाई भएकोले डोटी जिल्लाका स्थानीय तहहरूको संकटासन्नताको स्तर निर्धारण, पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको तर्जुमा, विपद् जोखिम न्यूनीकरणका गतिविधिहरू निर्धारण गर्दा केही लचकता अपनाइएको छ ।
- यस योजना अन्तर्गत निर्धारण गरिएका गतिविधिहरूको कार्यन्वयनका लागि बढी मात्रामा बाहिरी श्रोतको भर पर्नु पर्ने अवस्था देखिन्छ । जसले गर्दा बाह्य श्रोत प्राप्त नभएमा योजनाको कार्यान्वयनबाट अपेक्षित उपलब्धि प्राप्त नहुन सक्छ ।
- जिल्लामा उपलब्ध सीमित स्रोत र साधनको माध्यमबाट विभिन्न प्रकोपहरूले गर्दा हुने क्षति न्यून गर्न तथा विपद्बाट प्रभावित परिवारहरूको आवश्यकतालाई सम्बोधन गर्न चुनौती रहेको छ ।

२.५ अपेक्षित नतिजा

डोटी जिल्लामा हुन सक्ने सबै प्रकारका प्राकृतिक एवं गैर प्राकृतिक प्रकोपका घटना न्यूनीकरण, जोखिम व्यवस्थापनको पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभका लागि तयार गरिएको प्रस्तुत कार्य योजना कार्यान्वयनबाट निम्न नतिजा हासिल हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

- मानवीय सहायतामा संलग्न निकायहरूको पहिचान हुनेछ ।
- महामारीको रूपमा हुने मानवीय संक्रमणहरू (जस्तै कोरोना भाइरस लगायतका महामारी) नियन्त्रण हुन सहयोग पुग्ने छ ।
- विपद्का सम्बन्धमा जिल्लाको पूर्व इतिहास वारे महत्वपूर्ण जानकारी हासिल भै विभिन्न क्षेत्रको संकटासन्नको स्तर निर्धारण एवं प्रतिकार्य क्षमताको विकास हुनेछ ।
- जिल्लाको संभावित प्रकोप तथा जोखिम क्षेत्रको पहिचान सहितको नक्सांकन हुनेछ ।
- विभिन्न क्षेत्रसंग सम्बन्धित निकाय, संघ संस्था र व्यक्तिको पहिचान, भूमिका र जिम्मेवारी निर्धारण हुनेछ ।
- माग एवं आवश्यकताको पहिचान भै श्रोत साधनको यथोचित व्यवस्था हुनेछ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाई विकास योजनाहरूमा मूल प्रवाहीकरण गर्न मद्दत पुग्नेछ ।
- प्रस्तुत योजना अनुरूप कार्य गर्दा सम्भावित जोखिम न्यूनीकरण गर्न मद्दत पुग्ने र प्रभावित परिवारले पुनर्लाभ प्राप्त गर्न सक्नेछन ।

२.६ निर्देशक सिद्धान्तहरू

- विपद्मा परेका मानिसहरूको आत्मसम्मान सहित जीवनयापन गर्न पाउने अधिकारको सुनिश्चिता गरिने छ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग मानवता, निष्पक्षता तथा तटस्थता बमोजिम (बिना कुनै भेदभाव) उपलब्ध गराइने छ ।
- आपतकालीन राहत तथा सहयोग प्रदान गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा जोड दिनका साथै शारीरिक रूपमा अशक्त, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, गर्भवती तथा किशोरी, छाउपडी महिलाहरूको आवश्यकताहरूलाई विशेष प्राथमिकता दिईने छ ।
- विपद् जोखिम न्यूनीकरणको अवधारणालाई विकास योजनामा मूल प्रवाहीकरण गरिने छ ।
- एकीकृत प्रणाली अपनाइनेछ ।
- कर्मचारीको सुरक्षालाई ध्यान दिइनेछ ।
- एकद्वार नीति र समूहगत अवधारणा अनुरूप कार्य संचालन गरिनेछ ।
- सहभागितात्मक, अन्तरकृयात्मक र समन्वयात्मक कार्यशैली अवलम्बन गरिनेछ ।

३. विपद् जोखिमको अवस्था

३.१ विगतका विपद्हरूको विश्लेषण

डोटी जिल्लामा विपद्को जोखिमलाई हेर्दा विगतमा घटेका प्रकोपहरूबाट भएको क्षतिको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको संकटासन्नतालाई स्तरीकरण गरी हेरिएको भएता पनि हाल यसलाई स्थानीय संरचना अनुसार जोखिम नक्शाङ्कन गरि विश्लेषण गरिएको छ । डोटी जिल्लाका शिखर न.पा, दि.सि.न.पा., पूर्वीचौकी गा.पा, के.आई सिं गा.पा., सायल गा.पा., जोरायल गा.पा. बाढी र पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन् भने आदर्श गा.पा. मध्यम जोखिममा र वोगटान गा.पा. र वडीकेदार गा.पा. निम्न जोखिममा रहेका छन् । विगतमा घटेका घटनाहरू, त्यसबाट भएको मानवीय तथा भौतिक क्षति र जोखिममा रहेको जनसंख्यालाई स्तरीकरणको आधार मानिएको छ । जोखिमको विश्लेषणका लागि दुई वटा विधिहरूको प्रयोग गरिएको छ र दुईवटै आधारहरूलाई केलाएर समग्र रूपमा विपद् जोखिमको लेखाजोखा र विश्लेषण गरिएको छ । हालसम्म तयार भएका (पालिका तथा नगर स्तरीय विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना) र स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना अनुसार प्रकोप नक्सांकनका आधारमा विश्लेषण गरिएको हो ।

डोटी जिल्लाका वढी प्रभावित स्थानीय निकायहरूलाई आधार मान्दा विगत ५ वर्षमा विपद्बाट भएको जनधनको क्षति, बालीनाली, घरसम्पत्ति तथा भौतिक संरचनाको विनास, पशु चौपायाको क्षति, विपद्बाट प्रभावित क्षेत्र तथा जनसंख्या, उपलब्ध स्रोतसाधन र क्षमताको विश्लेषण गर्ने उद्देश्यले जिल्लाका २ नपा र ७ वटा गाउँपालिका सहभागितामूलक संकटासन्नता क्षमता विश्लेषण सम्पन्न गरिएको थियो । यसबाट निम्नानुसारको परिस्थिति सृजना हुने अनुमान गरिएको छ ।

- जिल्ला भित्र मौषमी रूपमा घटिरहने विभिन्न प्रकोप जस्तै भुकम्प, पहिरो, बाढी, आगलागी, सडक दुर्घटना, चट्याङ्, जस्ता विभिन्न रोग तथा महामारीका कारण प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा प्रभावित हुन सक्ने ।
- विपद्को समयमा सार्वजनिक पूर्वाधारहरूको क्षति हुनाले आवागमन अवरुद्ध हुनु सक्ने ।
- विपद् प्रभावित स्थानहरूमा सूचना प्रसारण प्रविधिहरू पनि अवरुद्ध हुने भएकोले प्रभावित घरधुरी तथा जनसंख्या लगायत तत्काल क्षतिको विवरण तथा सूचना संकलन कार्यमा कठिनाई हुनेछ, जसले गर्दा प्रभावितहरूको प्रारम्भिक विवरण प्राप्त गर्न समेत अघ्यारो पर्ने ।
- राहत उद्धार कार्यमा एकरूपता ल्याउन निकै समस्या हुनेछ । संरक्षण र संकटासन्न वर्गहरूको सेवा तथा स्रोतमाथि पहुँच नभएको अवस्था हुन सक्ने ।
- स्वास्थ्यकर्मी र स्वयंसेवक परिचालन गर्न समस्या हुनेछ र स्थानीय स्तरमा औषधीहरूको पर्याप्त उपलब्धता नरहने अवस्था हुने ।
- खानेपानीका मुहानहरू दुषित बन्ने वा श्रोतहरू भत्कने वा नस्ट हुन सक्ने ।
- घरमा भण्डारण गरेको अन्न तथा खेतबारी अन्नबालीको विनासका कारण खाद्यान्नको अभाव रहने र संकट उत्पन्न हुने । अर्को बाली लगाउन बीउको पनि उपलब्धता नरहने परिस्थितिको सृजना हुने ।
- स्थानीय सार्वजनिक भवनहरू तथा सेवा प्रदायक निकायहरू प्रभावित हुने र सो समयमा आपराधिक गतिविधिहरू बढ्न सक्ने ।
- पूर्वसूचना प्रणालीको आधुनिक सामग्रीको उपलब्धता नहुनाले समयमै पूर्वसूचना दिन नसकिने अवस्थाको सृजना हुने ।

- आवश्यक मात्रामा खाद्य तथा गैर खाद्य सामग्रीहरूको भण्डारण नहुने हुँदा ती सामग्रीहरूको चरम अभाव रहनेछ ।
- खाद्य सामग्रीको अभाव हुने हुँदा कुपोषण हुने, विपद्बाट जनधनको क्षति सहन गर्न नसकि मानसिक समस्या देखिने, लैङ्गिक हिंसामा बृद्धि हुन सक्ने, सुत्केरी र प्रसुती सम्बन्धी समस्या हुने, यौन रोग एच्आईभी तथा क्षयरोग जस्ता रोगहरूको संक्रमण फैलिन सक्ने । आपतकालीन आवासको समस्या हुने ।
- सामना गर्ने संयन्त्रमा अवरोध, सबै समूह तथा वर्गको मानवीय प्रतिकार्यमा पहुँच नहुने वा पहुँच अपर्याप्त हुने ।
- विद्यालयहरू बन्द हुन सक्ने तथा बालबालिकाको शिक्षामा नकारात्मक प्रभाव पर्ने, विद्यालयमा खानेपानी तथा शौचालयको अपर्याप्तता हुने, विद्यालय आश्रयस्थलको रूपमा प्राय प्रयोग हुने हुँदा पठनपाठनमा बाधा हुने, डुवान वा बाढीका कारण विद्यालय बन्द गर्नु पर्ने अवस्था सृजना हुने ।

जिल्लामा पहिचान गरिएका प्रमुख प्रकोपहरूका कारण उत्पन्न हुन सक्ने विपद्को परिस्थितिहरूलाई निम्नानुसार अनुमान गरिएको छ ।

बाढी/पहिरो

डोटी जिल्लाका बाढीग्रस्त २ नगरपालिका र २ गा.पा मा प्रतिवर्ष एक करोड भन्दा बढी सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ । उच्च जोखिममा रहेको शिखर नगरपालिका, दिसिनपा, जोरायल गा.पा., सायल गा.पा. र पुर्विचौकी गा.पा.मा बाढी आउने मुख्य नदीहरू सेति नदी, सायलीगाड, जोरायल गाड, गण्डिगाड र ठुलीगाड सहित अन्य साना खहरेहरूले पनि वर्षातको समयमा क्षति पुऱ्याउने गर्दछन् ।

भूकम्प

भूगर्भविद्हरूको भनाई अनुसार डोटी जिल्ला दुई वटा फल्ट क्षेत्रहरूको नजिक रहेको छ र यो फल्टमा ठूलो भूकम्प नगएको धेरै समय भएको हुँदा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाका अधिकांश बस्तीहरू अति नै जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएकोछ । २०७९ कार्तिक २३ गते विहान २:१२ बजे खप्तड केन्द्र बिन्दु बनाई ६.६ रेक्टरको पराकम्पन्नबाट पुर्विचौकी गा.पा. वडा नं ३ गैरागाउँमा ६ जनाको मृत्यू र ७ जना घाइते भएको र सायल गा.पा., शिखर न.पा.मा १२०४ घरधुरी पूर्ण क्षति र २६२६ घरधुरी आंशिक रूपमा क्षति भएको प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा प्रतिवेदनले देखाएको छ । नगरपालिका र गाउँपालिका क्षेत्र भित्र बनिरहेका घरहरू पनि भवनसंहिता अनुसार नबनाइएको हुँदा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको सक्रियताको आवश्यकता पनि महसुस गरिएको छ ।
-स्रोत IRA प्रतिवेदन २०७९

आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरूको विश्लेषण गर्दा वर्षेनी जिल्लाका विभिन्न समुदायहरूमा आगलागीबाट पूर्ण प्रभावित हुने हुँदा यस योजनामा सम्बन्धित क्षेत्रहरूको आपतकालीन योजनामा आगलागीलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धार तथा सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न आगलागीलाई समेत योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुऱ्याइएको छ ।

खडेरी, असिना, हुरीबतास, चट्याङ

डोटी जिल्लाका २ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिकाहरूमा विभिन्न संघ संस्थाले गरेको अध्ययनबाट त्यस क्षेत्रमा प्रमुख रूपमा खडेरी, असिना, हुरीबतास, र चट्याङ जस्ता प्रकोपहरू पनि देखा परेका हुँदा यस योजनामा खडेरी, असिना, हुरीबतास, चट्याङलाई पनि समावेश गरिएको छ ।

महामारी

नेपालमा विभिन्न प्रकारका महामारीहरू पनि फैलिने गरेको सन्दर्भमा २०७६ पौष देखि कोरोना भाइरसले ठुलो संकट निम्त्याएको थियो। यसको नियन्त्रणका लागि नेपाल सरकारबाट जारी गरिएको बन्दाबन्दी र स्वास्थ्य प्रोटोकलको पालना गरी संक्रमणको दर हाल लगभग शून्यमा रहेको सन्दर्भमा भविष्यमा समेत यसको र यस किसिमका महामारीको सम्भावना निरन्तर हुनसक्ने हुदाँ सतर्कता अपनाउन आवश्यक रहेको छ ।

३.२ कानूनी, नीतिगत तथा संस्थागत व्यवस्था

नेपालको संविधान २०७२ को अनुसूची ७ मा प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद् पूर्वतयारी उद्धार तथा राहत र पूर्नलाभ कार्यलाई संघ र प्रदेशको साझा अधिकार सूचीमा सूचीकृत गरिएको छ भने अनुसूची ९ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीनै तहको साझा अधिकारको सूचीमा विपद् व्यवस्थापनलाई राखिएको छ । अनुसूची ८ ले विपद् व्यवस्थापनलाई स्थानीय तहको एकल अधिकारको सूचीमा समेटेकोले यसमा स्थानीय तहको भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ । यसै गरी विपद् जोखिम न्यूनीकरण व्यवस्थान ऐन २०७४ (प्रथम संसोधन २०७५) को व्यवस्था अनुसार संघ, प्रदेश, जिल्ला र स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन समितिहरूको व्यवस्था गरी तिनीहरूको काम कर्तव्य अधिकार तय गरिएको छ । विपद् जोखिमबाट सुरक्षित, अनुकूलित तथा उत्थानशील राष्ट्रको निर्माण गर्न विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति २०७५ र विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक योजना सन् २०१८ देखि २०३० लागु गरी विपद्को क्षेत्रमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धी योजना कार्यान्वयनमा रहेको छ ।

३.३ प्रमुख प्रकोपहरू र प्राथमिकतामा रहेका प्रकोपहरू

डोटी जिल्लामा देखा परिरहने प्रकोपहरूमा पहिरो, बाढी, हुरी बतास, असिना, आगलागी, महामारी, खडेरी, चट्याङ्ग, सडक दुर्घटनाहरू प्रमुख प्रकोपहरू हुन । यस्ता प्रकोपहरूले गरेको मानवीय र भौतिक क्षतिको विगत तथ्यांकलाई हेर्दा पहिरोबाट बढी मानवीय क्षति र बाढीबाट भौतिक र जीविकोपार्जनका श्रोतको अत्याधिक क्षति भएको देखिन्छ। हाम्रा अव्यवस्थित विकास निर्माण कार्यले ल्याउन सक्ने विपद्लाई पहिले नै आँकलन गर्न नसक्नुले पनि क्षतिको मात्रालाई बढाईरहेको छ । प्राकृतिक श्रोतको अत्यधिक दोहन तथा जलवायुमा आएको परिवर्तनले गर्दा खडेरी पनि एउटा मुख्य प्रकोपको रूपमा रहेको अनुभव जिल्लासँग छ । असिनाबाट हरेक वर्ष अन्नबालीको नास हुने गरेको छ भने चट्याङ्गका कारण घाइते तथा जीवन गुमाउनेहरूको संख्या पनि पछिल्ला एक दुई वर्ष यता बढ्न थालेको छ ।

जिल्लामा हुने प्रकोपलाई Pairwise Ranking Approach को आधारमा गरिएको स्तरीकरणलाई निम्न तालिकामा देखाइएको छ ।

प्रकोप स्तरीकरण

नेपाल सरकारको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना तर्जुमा निर्देशिका २०७४ ले भूकम्पलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी कार्य गर्नुपर्ने भन्ने प्रावधान रहेकोले भूकम्पलाई तुलना गरिएको छैन । यो नेपालको लागि जहिले पनि पहिलो प्रकोपको रूपमा रहने छ अन्य प्रकोपहरू त्यसपछि क्रमशः हुनेछन् ।

प्रकोप	पहिरो	बाढी	असिना	आगलागी	महामारी	सडक दुर्घटना	जंगली जनावरको आतंक	खडेरी	चट्याड
पहिरो		पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो	पहिरो
बाढी			बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी	बाढी
असिना				असिना	असिना	असिना	असिना	असिना	असिना
आगलागी					आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी	आगलागी
महामारी						महामारी	महामारी	महामारी	महामारी
सडक दुर्घटना							सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना	सडक दुर्घटना
जंगली जनावरको आतंक								जंगली जनावरको आतंक	जंगली जनावरको आतंक
खडेरी									खडेरी
चट्याड									
जम्मा अङ्क	८	७	६	५	३	४	२	१	०
स्तर	पहिलो	दोस्रो	तेस्रो	चौथो	छैठौँ	पाचौँ	सातौँ	आठौँ	नवौँ

३.४ सम्भाव्य प्रकोपहरूको आँकलन तथा सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको नक्शाङ्कन

सामान्यतया विपद् जोखिम विश्लेषणका आधारमा प्रकोपहरू छनौट गरि योजना तयार गरिन्छ । प्रकोपको छनौट गर्दा प्रकृति, सम्भावित मात्रा र सम्भावित आपतकालीन अवस्थालाई आधार मान्न सकिन्छ । कहिलेकाही मात्र हुने भए पनि भूकम्प जस्ता प्रकोपले ठुलो जनधनको क्षति पुग्न सक्छ । यसर्थ सबै तहले यस्ता अनिश्चित एवं आकस्मिक प्रकोपका लागि पूर्वतयारी तथा योजना बनाउनु उचित हुन्छ । जिल्ला अन्तर्गत मुख्य विपद् र सम्भावित प्रभावित क्षेत्र निम्नानुसार रहेको छ ।

बाढी/पहिरो

डोटी जिल्लाका बाढीग्रस्त २ नगरपालिका र २ गा.पा मा प्रतिवर्ष एक करोड भन्दा बढी सम्पत्तिको क्षति हुने गरेको छ । उच्च जोखिममा रहेको शिखर नगरपालिका, दिपायल सिलगढी नगरपालिका, जोरायल गा.पा. र पुर्विचौकी गा.पा.मा बाढी आउने मुख्य नदीहरू सेती नदी, जोरायल गाड, गण्डि गाड र ठुलि गाड रहेका छन् भने

सायल गा.पा.को सायलीगाड र अन्य साना खहरेहरूले पनि वर्षातको समयमा क्षति पुऱ्याउने गर्दछन् । अधिल्लो वर्षको भूकम्पले छिया छिया पारेको भिरालो भूभागमा पहिरोको उच्च जोखिम हुने देखिएको छ ।

भूकम्प

भूगर्भविद्हरूको भनाईअनुसार डोटी जिल्ला दुई वटा फल्ट क्षेत्रहरूको नजिक रहेको छ र यो फल्टमा ठूलो भूकम्प नगएको धेरै समय भएको हुँदा नगरपालिका र गाउँपालिका अति नै जोखिममा रहेको विश्लेषण गरिएको छ । नगरपालिका र गाउँपालिका क्षेत्र भित्र बनिरहेका घरहरू पनि भवनसंहिता अनुसार नबनाइएको हुँदा नगरपालिका तथा गाउँपालिकाको सक्रियताको आवश्यकता पनि महसुस गरिएको छ । न्यूनतम मापदण्ड पनि नअपनाएर बनाइएका यस्ता संरचनाहरूले भूकम्पीय जोखिम बहन गर्न नसक्ने हुँदा यहाँको भूकम्पीय जोखिम अत्यधिक रहेकोछ ।

आगलागी

विगतमा घटेको घटनाहरूलाई आधार मानी जिल्लाका विभिन्न समुदायका घरपरिवारहरू आगलागीबाट पूर्ण प्रभावित हुने हुँदा यस योजनामा सम्बन्धित क्षेत्रहरूको आपतकालीन योजनामा आगलागीलाई समेत समावेश गरी लक्षित जनसंख्याको उद्धार तथा सम्भावित क्षतिलाई व्यवस्थापन गर्न आगलागीलाई पनि योजना निर्माण गर्दा ध्यान पुऱ्याइएको छ ।

खडेरी, असिना, हुरी बतास, चट्याड

डोटी जिल्लाका २ वटा नगरपालिका र ७ वटा गाउँपालिकाहरूमा विभिन्न संघ संस्थाले गरेको अध्ययनबाट त्यस क्षेत्रमा प्रमुख रूपमा खडेरी, असिना, हुरीबतास, र चट्याड जस्ता प्रकोपहरू पनि देखा परेका हुँदा यस योजनामा खडेरी, असिना, हुरीबतास, चट्याडलाई पनि समावेश गरिएकोछ ।

महामारी

नेपालमा विभिन्न प्रकारका महामारीहरू पनि फैलिने गरेको सन्दर्भमा हालै मात्र नोवेल कोरोना भाइरस प्रजातिले विश्वव्यापी संक्रमण निम्त्याएको छ । महामारीको रूपमा यो नेपालमा पनि जटिल मानवीय समस्याको रूपमा रहेकोले यसको पूर्ण नियन्त्रणका लागि समेत पहल गर्न र सतर्कता अपनाउन आवश्यक रहेको छ ।

३.५ विपद संकटासन्नता तथा क्षमता विश्लेषण

सवै सरोकारवालालाई भेला गराई प्रतिनिधित्व गरेका सहभागीहरूको अनुभव तथा उपलब्ध जानकारीहरूको आधारमा सामुहिक छलफल गरेर यस जिल्लामा विगत देखि वर्तमानसम्म विपद् निम्त्याउने प्रकोपहरूलाई पहिचान गरिएको छ । छलफलका क्रममा भूकम्प, बाढी, पहिरो, आगलागी र महामारी जस्ता विपद्हरूबाट यस जिल्लामा जनधनको क्षति बारम्बार हुने गरेतापनि भूकम्पको कारण २०७९ मा मानवीय र भौतिक संरचनामा क्षति हुन पुगेको छ । तर नेपालभरी नै भूकम्पको जोखिम समान रहेको त्यसमा पनि भूगर्भ शास्त्रीहरूको अनुमान अनुसार अब नेपालको सुदूरपश्चिम प्रदेशमा भूकम्पको अझै पनि उच्च जोखिममा रहेकोले नेपालको कुनैपनि स्थानमा ठूलो भूकम्प जान सक्ने प्रबल सम्भावना रहेकोले भूकम्पीय जोखिम न्यूनीकरण तथा पूर्वतयारीमा पनि ध्यान दिनुपर्ने

आवश्यकता छ ।

१. भुकम्प
२. बाढी
३. पहिरो
४. आगलागी
५. महामारी
६. असिनापानी
७. हावाहुरी
८. सुखाखडेरी
९. चट्याड
१०. सडक दुर्घटना
११. जंगली जनावर
१२. शीतलहर

३.५.१ प्रकोप पात्रो

जिल्लाको मौसम र मौसमी अवस्थामा आएको परिवर्तनबारे जानकारी हाँसिल गर्न यस पात्रोको सहयोग लिने गरिन्छ । मौसमी पात्रो सम्बन्धी जानकारी हासिल गर्न विगतको करिब ३० वर्ष पहिले र हालको प्रकोपहरूबारे तुलनात्मक अध्ययन गरी प्रकोप हुने समयमा परिवर्तन आएको वा नआएको प्रस्ट देखिन्छ । समय अनुसार विकासको बढ्दो बिकास क्रमसंगै जलवायु परिवर्तनले गर्दा पनि मौसम अनुसारको प्रयास रूपमा वर्षा, हिमपात आदि समयमै नहुनुले पनि धेरै किसिमका प्रकोपहरू सिर्जना हुने गरेका छन् । जसले गर्दा समुदायका व्यक्तिहरूको प्रत्यक्ष सहभागितामूलक तरिकाबाट मौसमी पात्रोको बारेमा छलफल गरि यस मौसमी पात्रो तालिकामा संलग्न गरिएको छ ।

प्रकोप पात्रो

प्रकोप		वैशाख	जेठ	असार	साउन	भाद्र	असोज	कार्तिक	मंसिर	पुस	माघ	फागुन	चैत
पहिरो	पहिले												
	अहिले												
बाढी	पहिले												
	अहिले												
असिना	पहिले												
	अहिले												
आगलागी	पहिले												
	अहिले												
महामारी	पहिले												
	अहिले												
खडेरी	पहिले												
	अहिले												
चट्याङ	पहिले												
	अहिले												
जंगली जनावरको आतंक	पहिले												
	अहिले												

माथिको तालिकालाई विश्लेषण गर्दा विगतका वर्षहरू भन्दा हालका वर्षहरूमा वर्षाका दिनहरू घटेको, खडेरी एवं गर्मीका दिनहरू बढ्दै गएको देखिन्छ । यसै गरि हिउदे वर्षा अनिश्चित भएको तथा घटेको देखिन्छ । हिउँदमा पर्ने हिमपात पनि विगतको भन्दा धेरै नै घटिसकेकोले गर्दा पनि वर्षा हुन सकिरहेको हुँदैन । हावाहुरी चट्याङ असिना आदिले पनि असर पारेको देखिन्छ । समग्रमा भन्नुपर्दा सम्पूर्ण मौसमी पात्रोमा विगतभन्दा अहिले निकै परिवर्तन आएको प्रष्ट देखिन्छ ।

३.६ विपद् जोखिम आंकलन, नक्शाङ्कन तथा सक्षमता (पालिकागत रूपमा)

३.६.१ सम्भाव्य प्रकोपहरू

क्र.स.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	भूकम्प	बाढी/पहिरो	असिना, चट्याङ, खडेरी	आगलागी	महामारी, रोग किरा	बन्यजन्तु आतंक	अन्य
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनको सिजनमा नदीतटीय क्षेत्रमा बाढी, कटान र अन्यत्र पहिरोको उच्च जोखिम ।						
२	शिखर नगरपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनको सिजनमा नदीतटीय क्षेत्रमा बाढी, कटान र अन्यत्र पहिरोको उच्च जोखिम ।						
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						
४	वोगटान फुङ्सल गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						
५	बडीकेदार गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						
६	आदर्श गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						
८	सायल गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						
९	जोरायल गाउँपालिका	पालिकाभर सबै किसिमका प्रकोपहरूको जोखिम रहेको । मनसुनजन्य विपद्को उच्च जोखिम ।						

३.६.२ पालिकागत रूपमा मनसुनजन्य विपद्बाट बढी प्रभावित हुनसक्ने क्षेत्र, घरधुरी र जनसंख्याको आँकलन

यस वर्षको मनसुनमा औसत भन्दा बढी वर्षा हुने र लामो समयसम्म टिक्ने (२०८१ जेठ अन्तिम सातादेखि ऐ. असोजसम्म) अनुमान जल तथा मौसम विज्ञान विभागले गरेको छ । सो अनुमानलाई आधार मान्दा यस जिल्लामा

पनि बाढी, पहिरो जस्ता मनसुनजन्य विपद्बाट ठूलो जनधनको क्षति हुनसक्ने आँकलन गर्न सकिन्छ। विशेष गरी सेती नदी तटीय क्षेत्र, अन्य साना गाड, खोलाहरूको तटीय क्षेत्रमा बाढी र कटानको उच्च जोखिम देखिन्छ भने सबै भिरालो बस्तिहरू र जमीन पहिरोको उच्च जोखिममा रहेका छन्। विगतका वर्षहरूको क्षतिको विश्लेषण र यस वर्षको मौसम पूर्वानुमानलाई आधार लिँदा डोटी जिल्लामा यस वर्षको मनसुनजन्य विपद्बाट अनुमानित ६०० घरधुरी र ३२०० जनसंख्या प्रभावित हुनसक्ने अनुमान गरिएको छ।

क्र.सं.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	मनसुनजन्य विपद्बाट उच्च प्रभावित हुन सक्ने क्षेत्र, घरधुरी र जनसंख्या			
		बाढी (सेती नदी र खोलातट)	पहिरो (भिरालो बस्ती क्षेत्र)	घरधुरी	जनसंख्या
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	दिपायल, दाग, सिरखेलीसैन, घटालीगाउँ, द्वारी, सल्लेनिगाड	गैरा, गोसेडा, पाकरी, उडितोला, कलेना, कोइरेली	१००	५७०
२	शिखर नगरपालिका	समुहगाड, शान्तिनगर, जोरागाउँ, तलकोट, गोपघाट, शिद्वेश्वर, सिमार, सिमखोली	साफरीगाउँ, खातिगाउँ, बोहरागाउँ, बनौली, धामीगाउँ, देकुराली, चामागाउँ, लुम्वाटा	८५	४६०
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	लोली, भिडखेत, डुम्राकोट, सेलपाखा, देउकाँडा, मटेना, डाडल, भाडागाउँ, काफली, बोतडीसैन, गडीगाउँ, मष्टासैन, रिठाकट्टे, थली		६०	३३०
४	वोगटान फुड्सल गाउँपालिका	धिकाँमाण्डौ, सातफरी, गगुडा, कानाचौर, चवराचौतारा, सिमचौर, केदारअखडा,		५०	२६०
५	बडीकेदार गाउँपालिका	विपीनगर, देवली, नारायणखेत, खरहर, सिनेरी, कोटकेना,अखोल हुंगा, जदी, ठूलाखेत, मटेला	कोला, कडवानीगाउँ, सिर्सी, बछेन,खार, नानाकोट, जारिम पानी, कापडीगाउँ, मौरी	५५	३००
६	आदर्श गाउँपालिका	बाँझरोवा, चाँसी, कोटान्जर, बाहुनकाँडा, झुडा, जालकुले, भुवा, हिन्नेकाँडा, तलारा, गडखेत, बबिना, काँडा, कप्लाना		६०	३२०
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	अघिल्लो वर्षको भूकम्प प्रभावित भिरालो क्षेत्र पहिरोको उच्च जोखिममा रहेको		६५	३२५
८	सायल गाउँपालिका	कुसेना, खानाकोट, पानिखाल, गुरेना, गयतोला, बगडी, बाबनसैन, देउकाट्टे, भुम्क, स्वाडा		६०	३१५
९	जोरायल गाउँपालिका	बडाखेत, कोटेली, लस्कर, पिपलकोट, गणेशाल, खसरे	बस्यानीगाउँ, छतिवन, उल्जे, नवलपुर, कल्मटा, सिर्सीखेत	६५	३२०
उच्च प्रभावित हुनसक्ने घरधुरी र जनसंख्या				६००	३२००

३.६.३ स्वास्थ्य संस्था विवरण

क्र.स.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	अस्पताल	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र	स्वास्थ्य चौकी	स्वास्थ्य इकाइ	चिकित्सक	स्वास्थ्य कर्मी	कै.
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	५	४	४	६	५	१४८	३ वटा निजी अस्पताल
२	शिखर नगरपालिका	०	०	९	३	०	५६	
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	०	०	५	२	१	२६	
४	वोगटान फुडिसल गाउँपालिका	०	१	६	१०	१	६७	
५	बडीकेदार गाउँपालिका	१	०	५	८	१	४२	
६	आदर्श गाउँपालिका	०	०	६	१३	१	५९	
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	१	०	७	७	१	४६	
८	सायल गाउँपालिका	०	०	३	६	०	२८	
९	जोरायल गाउँपालिका	०	१	५	११	१	४९	

३.६.४ राहत/उद्धार उपकरण तथा सामग्रीहरु

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	उद्धारजन्य र गैरखाद्य राहत सामग्री (द-दमकल, ए-एम्बुलेन्स, जे-जेसिवी, स्का-स्काभेटर, ट्रि-ट्रिपर, ट्रया-ट्रयाक्टर)					उद्धारजन्य सामग्री	गैरखाद्य राहत सामग्री
		द	ए	जे/स्का	ट्रि	ट्रया		
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	१	१	१	०	०	लाइफ ज्याकेट-२०, बाल्टिन-४५, डोरी १००मि., हेलमेट-४५, बन्चरो २०, हँसिया २०, गैँटी-२५, बेल्ला ३०, हातेआरी २०, घन २०, हेडलाइट-३०, प्राथमिक उपचार किट-२०, र्यापिटङ्ग-२ थान, बस ३ वटा।	त्रिपाल-४५, कम्बल-१०, टेन्ट-१ थान।
२	शिखर नगरपालिका	०	१	१	१	०	लाइफ ज्याकेट-१२ र फायर ब्लाङ्केट-२ थान	
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	०	१	१	१	१	स्ट्रेचर-२०, फोल्डिङ सिडी-२, बेल्ला-५, गैँटी-११, साबेल-१२, ग्लोब्स-८ जोर, गमबुट-७ जोर, Fire extinguisher-८, हेलमेट-१७, फरुवा-१३, रेनकोट-११, डोरी-२ र रुख कटर-१ थान।	त्रिपाल-१२५ र स्लिपिङ्ग ब्याग-५ थान।
४	बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका	०	२	१		०	Shovel-10, Helmet and hard hat-25, Shoes boot-25, High capacity torch with battery-20, Bucket with mug-10, Pen and notebook-30, Candle-25, Nylon rope-20, Stetcher-13, Picks mattock-10 Hammer-10, Raincoat-15, Megaphone-10, Plastic rope small-1, Spray paint-1, Fire extinguisher ABC-10 Pcs.	Tent-12, Sleeping bag-22, Masks-12, Working gloves-20 pcs.
५	बडीकेदार गाउँपालिका	०	१	१	०	१		
६	आदर्श गाउँपालिका	०	१	१	१	१	डोरी-५० मि., बाल्टी-५ थान, जुत्ता-१० जोर, सिलिन्डर-१ थान, हाइटबोर्ड-२ थान, झुल-५ थान, जग-१ थान।	
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	०	१	१	०	०		
८	सायल गाउँपालिका	०	१	१	०	०		न्यानो कम्बल-२५ थान
९	जोरायल गाउँपालिका	०	२	०	०	०	प्रत्येक वडामा हेन्डमाइक १, स्ट्रेचर २, हेलमेट ५, गेमबुट २, फस्टएड बक्स १, बेल्ला, घन, घैँटी, कोदालो, आरा, हेक्सा, बन्चरो, साबेल २/२, डोरी ३००मी, लाइफ जाकेट २ थान	प्रत्येक वडामा त्रिपाल-५, डबल बल्याङ्केट-५, पि फर्म २० मी.

३.६.५ विपद् व्यवस्थापन समिति, LEOC, स्थानीय DPRP र कोष सम्बन्धी व्यवस्था

क्र.स.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र	विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना	स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल योजना	स्थानीय विपद् व्यवस्थापन कोष र मौज्जात रकम रु. मा
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	छ	-	छ	छ	२०,८७,५००।-
२	शिखर नगरपालिका	छ	छ	छ	छ	१६,९९,४९३।-
३	के. आई. सिंह गाउँपालिका	छ	-	छैन	छ	२,२०,०००।-
४	बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका	छ	-	छ	छ	३७,००,०००।-
५	बडीकेदार गाउँपालिका	छ	छैन	छ	छैन	०
६	आदर्श गाउँपालिका	छ	छ	छ	छैन	३५,००,०००।-
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	छ	छ	छ	-	३५,००,०००।-
८	सायल गाउँपालिका	छ	-	-	-	१८,००,०००।-
९	जोरायल गाउँपालिका	छ	छ	छ	छ	१९,३९,२७२।-

३.६.६ विपद्को समयमा आकस्मिक हेलि अवतरण स्थल र सुरक्षित खुला स्थान

क्र.स.	नगरपालिका र गाउँपालिकाको नाम	आकस्मिक हेलिकप्टर अवतरण स्थल	विपद्को समयमा उपयोग गर्न सकिने सुरक्षित खुला स्थान
१	दिपायल सिलगढी न.पा.	दिपायल एयरपोर्ट, खप्तड रंगशाला, सिलगढी टुडिखेल,	वडा नं. १ सिरखोलीसैनको कालिका आ.वि, प्राङ्गण, वडा नं. ३ को दिपायल एयरपोर्ट, वडा नं. ४ को खप्तड रंगशाला, वडा नं. ५ को इन्द्रचोक, वडा नं. ६ को टुडिखेल, वडा नं. ७ पाकरीको दुर्गा मा.वि. प्राङ्गण र केदारेश्वर आ.वि. प्राङ्गण, वडा नं. ८ को सुनादेवी मा. विद्यालय र चैखान मा.वि. प्राङ्गण र वडा नं. ९ कलेना स्थित तेडी मा.वि. को प्राङ्गण ।,
२	शिखर नगरपालिका	कपल्लेकी, मुडेगाउँ, आली, मुडभारा, हरिहर मा.वि., बनलेक, बारपाटा	केदारेश्वर मावि, आजित मैदान, आलीखेल मैदान, धुकोट, गैनीगाउँ, हरिहर मावि, लाटामाण्डौ मावि, राधाकृष्ण मावि, गणेश मावि, गुम, कालागाड, आली, हरिहर मा.वि., बानेडुङ्ग्रीसैन, कृष्ण नगर आ.वि. ।
३	के. आई. सिंह गा.पा.	सैनलोली, लेकगडा, तोलीगडा, वायल, वरनदेउ, सैन	लोलीसैन, लेकगडा, तोलीगडा, गापा प्राङ्गण, सरस्वती मावि, क्षेत्रेश्वर, सैन
४	वोगटान फुडिसल गाउँपालिका	वडा नं. १ मेलखाली, वडा नं. २ भट्टेलेग र वडा कार्यालय मैदान, वडा नं. ३ कानाचैर डाडा, मेल्टा, पल्चैर, वडा नं. ४ मिलनचोक, वडा नं. ५ चिरेगडा, वडा नं. ६ गर्सिगडा, वडा नं. ७ खत्याडी हेलिप्याड	सबै वडाका विद्यालयहरू
५	बडीकेदार गाउँपालिका	केदार पुञ्ज क्याम्पस, १ नं वडा कार्यालय, बछैँनडाडा, चिन्नेडाडा, कोटकेना, घाघल, मुलेचौर, चायाकोट, भुजेली, अत्तरकाँडा, रन्तोला, मार्ककोट	देउली, बनेना क्याम्पस, खड्यौली, कोटकोना, थलका, चायाकोट, टाडेगडा, केदारमाण्डौ, रन्तोला, अत्तरकाँडा
६	आदर्श गाउँपालिका	बाँझककानी, मौवानगरदह, प्रभात मा.वि., लामिखाल, गिरीचैका, दह	सबै वडाका वडा कार्यालय परिसर र बाँझककानी, मौवानगरदह, प्रभात मा.वि., लामिखाल, गिरीचैका, दह
७	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	सबै वडाका वडा कार्यालय प्राङ्गण	७ वटै वडाका मा.वि. खेल मैदान
८	सायल गाउँपालिका	छपाली, कौराडी, सिर्मा, गर्खा, डौड, पातल, देवारमाण्डौ, मेल्लेख, दल्लेख	छपाली, कौराडी, सिर्मा, गर्खा, डौड, पातल, देवारमाण्डौ, मेल्लेख, दल्लेख
९	जोरायल गाउँपालिका	गौरा बजार, नेपाल प्रहरी तालिम केन्द्र बुडर, ईलाका प्रहरी कार्यालय वडा नं. ३, हाट वडा नं. ४	सबै वडाका विद्यालयहरू, प्रहरी तालिम केन्द्र बुडर, गा.पा. कार्यालय परिसर

३.७ प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली विश्लेषण

यस जिल्ला अन्तर्गत विगतमा घटेका प्रकोपहरूको प्रकृति, समय र सम्भावित प्रभाव क्षेत्रको पूर्वानुमान हरेक वर्ष भएका प्रकोपका घटनाहरूको आधारमा गर्ने गरेको र सम्भाव्य क्षति एवं जोखिमलाई प्रतिकार्य स्वरूप न्यून गर्न पूर्वतयारीका गतिविधिहरू संचालन गर्ने गरिएको हाल सम्मको कार्य अनुभव रहेको छ । विशेष गरि सामान्य सतर्क रहने देखि जोखिमयुक्त स्थानमा रहेका समुदायलाई सचेत तुल्याउने खालको गतिविधिहरू संचालन गरिएको भए तापनि पूर्व सूचनामा आधारित पूर्वतयारीका गतिविधिहरू प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुन सकेको छैन । जिल्लामा विपद् पूर्वसूचना प्रणाली लागु गर्न केही संभाव्यताहरू रहेको भए तापनि यस सम्बन्धमा विस्तृत संभाव्यता अध्ययन भई पूर्व सूचना प्रणालीलाई आलम्वन गरिएको अवस्था भने छैन । जस्तै प्रकोप पूर्वानुमान तथा पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना हुन सक्ने क्षेत्रको रूपमा यस जिल्लामा बाँढीलाई लिन सकिन्छ । आदर्श गा.पा. अन्तर्गतको ढुंगाड क्षेत्रमा सेतीको सतह मापन गरि शिखर न.पा., दि.सि.पा. अन्तर्गतका सेती नदी, गण्डीगाड, सायलीगाड, ठुलीगाडका तटीय क्षेत्रहरूमा पूर्वसूचनाका माध्यमहरूलाई जडान गरि सूचना सम्प्रेषण गरि संभावित जोखिम न्यूनिकरणमा योगदान पुऱ्याउन सकिन्छ । यद्यपी यस विषयमा विस्तृत अध्ययन हुन आवश्यक छ ।

३.८ सरोकारवाला संस्थाहरू

यस डोटी जिल्लामा हुन सक्ने विपद् जोखिमलाई न्यूनिकरण गर्न निम्नानुसारका सरोकारवालाहरूको क्रियाशीलताको आवश्यकता रहेको छ ।

- जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति (DDMC)
- जिल्ला आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र (DEOC)
- जिल्ला प्रशासन कार्यालय
- नेपाली सेना
- नेपाल प्रहरी
- सशस्त्र प्रहरी
- स्वास्थ्य कार्यालय, अस्पताल, खानेपानी, सडक, पूर्वाधार, भवन, कृषि, शिक्षा, विद्युत लगायत जिल्लास्थित विषयगत कार्यालयहरू
- स्थानीय तहहरू, स्थानीय आपतकालिन कार्य सञ्चालन केन्द्र
- नेपाल पत्रकार महासंघ
- गै.स.सं.महासंघ
- नेपाल रेडक्रस सोसाइटी डोटी शाखा लगायत जिल्लामा कार्यरत विपद्को क्षेत्रमा कार्य गर्ने गैर सरकारी संस्थाहरू

३.९ विषयगत क्षेत्र

प्रभावकारी विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि उक्त तहमा कार्यरत सरोकारवाला तथा साझेदार संघ संस्थाहरूको पहिचान गरी सूची तयार गर्दै विपद् प्रतिकार्यका लागि विभिन्न विषयगत क्षेत्रहरू निर्धारण गर्न अत्यावश्यक रहन्छ । विगतमा Cluster Approach लाई अवलम्बन गरी कार्य गर्दै आएकोमा वि.सं. २०७६ देखि तिन तहको संघीय संरचना अनुरूप यो जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना परिमार्जन गरिएको छ । कार्यक्षमताका आधारमा निम्नानुसारका विषयगत क्षेत्रहरूमा योजना मुताविक कार्यगर्दा प्रभावकारी सेवा सम्पादन गर्न सकिने विश्वास लिइएको छ ।

- स्वास्थ्य
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रवर्द्धन
- आपतकालिन आश्रयस्थल
- खाद्यसुरक्षा
- पोषण
- शिविर समन्वय तथा शिविर व्यवस्थापन
- संरक्षण
- शिक्षा
- बन्दोवस्ती
- आपतकालिन सञ्चार

४. मनसुन पूर्वतयारी कार्ययोजना

१. खोज, उद्धार तथा समन्वय: जिल्ला प्रशासन कार्यालय, प्रमुख जिल्ला अधिकारी

सि. नं.	क्रियाकलाप	जिम्मेवारी	सहयोगी निकाय	समय	कैफियत
१	बाढी, पहिरो तथा डुवानको जोखिममा रहेका बस्तीहरूको पहिचान गरी पूर्व सूचना दिने र समुदायमा रहेका संचार माध्यमबाट प्रचार प्रसार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा निकायहरू जिल्ला आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र नेपाल रेडक्रस सोसाइटी स्थानीय आपतकालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र 	मनसुन शुरु हुन पूर्व समय देखि निरन्तर	
२	भारी उपकरण सहित आवश्यक न्यूनतम उद्धार सामग्री सहित खोज तथा उद्धार योजना तयारी गर्ने ।	सडक डिभिजन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू खोज तथा उद्धारमा संलग्न निकायहरू	<ul style="list-style-type: none"> सडक डिभिजन कार्यालय, जि.स.स.,स्थानीय तह मार्फत भारी उपकरणहरू (डोजर, एक्सभेटर, टिपर, ट्रक) निर्माण व्यवसायी संघ, एम्बुलेन्स सञ्चालन निकाय 	जेष्ठ महिनाभित्र	
३	मनसुन पूर्वतयारी योजनातर्जुमा गरी वेबसाईटमा राखी NEOC पठाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, जिल्ला प्रशासन कार्यालय	<ul style="list-style-type: none"> जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	जेष्ठ महिनाभित्र	
४	जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्रलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र, DDMC	<ul style="list-style-type: none"> NEOC (राष्ट्रिय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र) नेपाल रेडक्रस सोसाइटी 	निरन्तर	
५	राहत सामग्रीहरूको उचित भण्डारण गर्ने तथा जिल्लामा भएको भण्डारणको अनुगमन गरी अध्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला आपतकालीन कार्यसंचालन केन्द्र, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तहहरू	<ul style="list-style-type: none"> नेपाल रेडक्रस सोसाइटी सामुदायिक विकास केन्द्र सामुदायिक विकास मञ्च लगायत 	जेष्ठ महिनाभित्र	
६	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन राहत कोषमा न्यूनतम रकम राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय 	निरन्तर	
७	सुरक्षा निकायहरूलाई तैनाथी अवस्थामा राख्ने ।	नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी बल	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति 	निरन्तर	
८	विपद्को समयमा सूचना व्यवस्थापनमा समन्वय गर्ने र एकद्वार प्रणाली अपनाउने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> गृह मन्त्रालय सुरक्षा निकायहरू ने.रे.सो. जिल्ला शाखा लगायत विपद् सम्बद्ध संस्थाहरू 	मनसुनको समयमा	

			<ul style="list-style-type: none"> नेपाल पत्रकार महासंघ 		
९	रेडियो सेट अपडेट गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल DEOC (District Emergency Operation Center) जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र ने.रे.सो. जिल्ला शाखा 	निरन्तर	
१०	स्थानीय स्वयंसेवकको परिचालन गर्ने ।	DDMC/DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> ने.रे.सो. जिल्ला शाखा जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	निरन्तर	
११	घटना लगत्तै र घटना पश्चात द्रुत सर्वेक्षण र सूचना संकलन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/DEOC, स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> नेपाली सेना, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल DEOC (District Emergency Operation Center) जिल्ला आपतकालीन कार्य संचालन केन्द्र ने.रे.सो. जिल्ला शाखा 		
२. राहत, पुनस्थापना, पुनर्लाभिः जिल्ला समन्वय समिति, स्थानीय तहहरू					
१	मनसुन पूर्व तयारी प्रचार प्रसार अभियान संचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू, समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरू, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनादेखी निरन्तर	
२	स्थानीयस्तरमा तालिम प्राप्त स्वयंसेवक पहिचान गरी तयारी तथा परिचालन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा./ने.रे.सो.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू, समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरू, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	निरन्तर	
३	न्यूनतम बन्दोबस्तीका सामग्रीहरू व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू, समुदाय स्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरू, जिल्ला स्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनाभित्र	
३. अस्थाई आवास तथा गैह्रखाद्य सामग्री व्यवस्थापनः स्थानीय तह, शहरी विकास तथा भवन कार्यालय, राजपुर/ ने.रे.सो.डोटी					
१	जिल्लामा विपद् जोखिम क्षेत्रको पहिचान गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा निकायहरू, स्थानीय निकायहरू, नेपाल रेडक्रससोसाईटी, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनाभित्र	

२	अस्थायी आवास योजनाको लागि सुरक्षित स्थानको पहिचान तथा अद्यावधिक गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तह सबै, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, सुरक्षा निकायहरू जिल्ला समन्वय समिति, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	जेष्ठ महिनाभित्र	
३	आपतकालीन अवस्थामा अस्थायी आवास निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./ स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति	<ul style="list-style-type: none"> शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय, दिपायल, डोटी नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायत सम्बद्ध गैसहरू 	निरन्तर	
४	अस्पताल, विद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानविय आवश्यकताका सामग्री भण्डारणका लागि क्याम्प व्यवस्था गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> सुरक्षा निकायहरू नेपाल रेडक्रस सोसाइटी लगायत सम्बद्ध गैसहरू 	आवश्यकता बमोजिम	
५	तत्काल राहत वितरणका लागि गैह्रखाद्य सामग्री व्यवस्थापन गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> जिल्ला विपद् व्यवस्थापन, संघसंस्थाहरू, क्षेत्रगत सदस्यहरू 	जेष्ठ महिनाभित्र	
६	अस्थायी आवास व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाला निकायमा सहजीकरण, सहयोग गर्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति/जि.स.स./न.पा./गा.पा.	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, वन डिभिजन कार्यालय, शहरी विकास तथा भवन डिभिजन कार्यालय, दिपायल, डोटी स्थानीय रेडक्रसका स्वयंसेवक तथा उपशाखाहरू स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति, समुदायस्तरका तालिम प्राप्त स्वयंसेवकहरू, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था 	निरन्तर	

४. स्वास्थ्य तथा पोषण: स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका स्वास्थ्य सेवा शाखा

१	Rapid Response Team	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	<ul style="list-style-type: none"> डाक्टर: २, स्वास्थ्यकर्मी १, ल्याब १, नर्स १ 	निरन्तर	
२	सरुवा रोग फैलन नदिन तयारी अवस्थामा रहने तथा सतर्कता अपनाउने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, महिला स्वास्थ्य संस्था 	निरन्तर	
३	अत्यावश्यक औषधी तथा औषधीजन्य सामग्री व्यवस्थापन (बफर स्टक राखिएको)	स्वास्थ्य कार्यालय, जिल्ला अस्पताल	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय स्वास्थ्य संस्था, स्थानीय तहहरू 	जेष्ठ महिनाभित्र	
४	एम्बुलेन्स व्यवस्थापन	जिल्ला अस्पताल, रेडक्रस सोसाइटी, स्थानीय तहहरू	<ul style="list-style-type: none"> एम्बुलेन्स सेवा अद्यावधिक र वैकल्पिक तयारी 	निरन्तर	

५	खाद्य सामग्रीको मौज्जात विवरण अध्यावधिक गर्ने र विपद्को समयका लागि स्टक राख्ने ।	जि.स.स./न.पा./गा.पा.	• उ.बा. संघ, चेम्बर अफ कमर्स	जेष्ठ महिनाभित्र	
५. संरक्षण: महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा (स्थानीय तह)					
१	मनसुनबाट हुनसक्ने महिलाबालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक तथा अपांगता भएका व्यक्तिहरुको संरक्षणको लागि क्लष्टर बैठक बसी पूर्वतयारी योजना निर्माण गर्ने ।	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठको पहिलो हप्ता भित्र	
२	Dignity Kit, Children Kit तयारी अवस्थामा राख्ने र स्थानीय तहबाट वितरण गर्ने ।	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठको पहिलो हप्ता भित्र	
३	परिवारबाट विछोडिएका, अभिभावक गुमाउन सक्ने बालबालिकाका लागि तत्काल राहत तथा बन्दोबस्ती उपलब्ध गराउन सक्ने गरी रकमको व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तहका महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठको पहिलो हप्ता भित्र	
६. खानेपानी, स्वच्छता तथा सरसफाई: खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, राजपुर, डोटी					
१	विपद्को समयमा सुरक्षित खानेपानीका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, खानेपानी उपभोक्ता समितिहरु	• स्थानीय तहहरु, गैससहरु	नियमित	
२	आपतकालीन अवस्थामा अस्थायी शौचालय निर्माणका लागि प्राविधिक सहयोग गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, श.वि. तथा भवन डि.का.	• स्थानीय तहहरु, गैससहरु	विपद पश्चात	
३	बैकल्पिक खानेपानी श्रोतको पहिचान गर्ने	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	• जि.स.स., स्थानीय तहहरु	जेष्ठ महिनाभित्र	
४	अस्पताल, विद्यालय, सुरक्षा निकाय तथा मानविय आवास क्षेत्रमा WASH KIT व्यवस्था गर्ने ।	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	• Cluster Member, जिल्लास्थित सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्था	जेष्ठ महिनाभित्र	
७. विद्युत तथा सञ्चार : डोटी वितरण केन्द्र दिपायल, डोटी/नेपाल टेलीकम सिलगढी, डोटी र नेपाल टेलीकम राजपुर दिपायल, डोटी					
१	विद्युत अवरुद्ध भएमा तुरुन्त आवश्यक व्यवस्था गर्ने	डोटी वितरण केन्द्र दिपायल, डोटी डोटी वितरण केन्द्र सिलगढी, डोटी	• डोटी वितरण केन्द्र दिपायल, डोटी • डोटी वितरण केन्द्र सिलगढी, डोटी	निरन्तर	
२	विपद्को समयमा सञ्चार अवरुद्ध भएमा तुरुन्त व्यवस्थापन गर्ने ।	नेपाल टेलीकम राजपुर दिपायल, डोटी नेपाल टेलीकम सिलगढी डोटी	• नेपाल टेलीकम राजपुर दिपायल, डोटी । • नेपाल टेलीकम सिलगढी, डोटी ।	निरन्तर	

५. आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (विपद्को समयमा)

क्र.स	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोग गर्ने सम्भावित निकाय	आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन	Gap (अभाव)
१	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको आपतकालीन बैठक बस्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस र अन्य विकास साभेदार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय निकाय	स्थानीय निकाय जिल्लामा हुने बैठकमा आउन समय धेरै लाग्ने
२	तथ्यांक संकलन, खोज तथा उद्धार, राहत सेवा र प्राथमिक उपचार सेवा	नेपाल रेडक्रस सोसाईटी, सुरक्षा निकाय	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाईटी गैसस र न.पा. गा.पा. डोटी	स्थानीय निकाय, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	यथार्थ सुचना संकलन हुन नसक्नु, सबै स्थानीय तहले विपद् ब्यावस्थापन योजना तयार नगर्नु ।
३	जिल्लास्थित संचार माध्यमको अधिकतम प्रयोग गर्ने	पत्रकार महासंघ	विकास साभेदारहरु	स्थानीय तह	विधुतीय लाईनहरु वेला वेलामा अवरुद्ध भई सूचना सम्प्रेषणमा कठिनाई
४	जिल्लास्तर तथा समुदायस्तरको RRT परिचालन	स्वास्थ्य शाखा (स्थानीय निकाय)	जिल्ला स्वाथ्य ईकाई कार्यालय	स्थानीय तह	दक्ष तथा तालिम प्राप्त स्वास्थ्य कर्मीहरु सरुवा भएर जानु
५	जिल्लास्थित खोज तथा उद्धार टिमलाई परिचालन गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस र तालिम प्राप्त अन्य जनशक्ति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा पर्याप्त खोज उद्धार सामग्रीहरु पर्याप्त नहुनु
६	जिल्ला स्थित बन्दोवस्तिका सामग्री परिचालन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस र तालिम प्राप्त अन्य जनशक्ति	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	जिल्लामा आपतकालीन बन्दोवस्तिका सामग्रीहरु पर्याप्त नहुनु
७	प्रभावितहरुको तथ्यांक संकलन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, रेडक्रस र अन्य विकास साभेदार	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय निकायहरु	स्थानीय निकाय जिल्लामा हुने बैठकमा आउन समय धेरै लाग्ने

८	समन्वय बैठक	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. डोटी	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	यथार्थ सूचना संकलन हुन नसक्नु गा.पा. र नपाले विपद् ब्यावस्थापन योजना तयार गर्न ढिलाई
९	अस्थायी आवासको निर्माण र व्यवस्थापन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. डोटी	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	आवश्यक बजेटको व्यवस्था नहुनु
१०	निर्माण भएको तथा अस्थायी आवास लैङ्गिक हिसावले भए नभएको अनुगमन	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. डोटी	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	उपयुक्त स्थानको उपलब्ध नहुनु, पर्याप्त बजेटको विनियोजना नहुनु
११	सम्भावीत जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै पहिचान गरिएको र नयाँ बन्ने सुरक्षित आवासलाई अपांग मैत्री बनाउन पहल गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, जिल्ला अपांग संघ, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. डोटी	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	भौगोलिक अवस्था र नीति कार्यनान्वयनको अभाव

६. आपतकालीन प्रतिकार्य योजना (विपद् पश्चात गर्ने क्रियाकलाप)

क्र.स.	क्रियाकलाप	जिम्मेवार निकाय	सहयोग गर्ने सम्भावित निकाय	आवश्यक श्रोत व्यवस्थापन	Gap(अभाव)
१	प्रभावित क्षेत्रको तथ्यांक संकलन गर्ने	स्थानीय तह	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	विभिन्न निकायबाट सूचना संकलन गरिने हुँदा यथार्थ तथ्यांक आउन कठिनाई
२	अवस्था पहिचान गर्ने र सो अनुरूप व्यवस्थापन प्रक्रिया संचालन गर्ने ।	स्थानीय तह	गैससहरु	स्थानीय तह	जनशक्ति र क्षमताको अभावले समय बढी लाग्न सक्ने
३	विपद् प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा राख्ने	स्थानीय तह	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	Evacuation Plan तयार नहुनु ।
४	प्रभावित परिवारलाई आवश्यक राहत सामग्री उपलब्ध गराउने	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	स्थानीय तह तथा गैससहरु	राहत सामग्रीहरुको पर्याप्त व्यवस्थापन नहुनु
५	प्रभावित परिवारको वास्तविक तथ्यांक संकलन गरी पुनर्निर्माण र पुनस्थापनाको कार्यलाई संचालन गर्न पहल गर्ने ।	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	स्थानीय तह	समयमै विस्तृत क्षति मूल्यांकन नहुनु
६	महिला, आर्थिक स्थिति कमजोर भएका बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरुलाई प्राथमिकतामा राखि गास, बास र कपास, तथा बालबालिकाहरुको शिक्षाको व्यवस्था गर्ने	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	स्थानीय तह	सुरक्षित आश्रयस्थलको व्यवस्थापन नहुनु
७	विपद् पश्चात जेष्ठ नागरिक दीर्घरोगीलाई तत्काल औषधि उपचारको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	स्थानीय तह	
८	मनोपरामर्शकर्ताहरुको व्यवस्था गरी परिचालन गर्ने ।	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	
९	तत्काल हुन सक्ने अर्को विपद्को पूर्वानुमान गरी समुदायलाई तयारी अवस्थामा राख्ने ।	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरू	
१०	विपद् पश्चातको वातावरण सरसफाईमा विशेष ध्यान दिने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, गैसस	स्थानीय तह	गैरसरकारी संस्था	
११	पानी शुद्धिकरण तथा अस्थायी चर्पिहरुको व्यवस्थापन गर्ने ।	स्वास्थ्य कार्यालय, गैसस	स्थानीय तह	गैरसरकारी संस्था	

१२	विपद् प्रभावित परिवारलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गर्ने	स्थानीय तह, जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति	सुरक्षा निकाय, अन्य सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय	स्थानीय तह	Evacuation Plan तयार नहुनु, सुरक्षित स्थान नतोकिनु, स्थानान्तरणका लागि दक्ष जनशक्ति अभाव
१३	प्रभावितहरू मध्ये आर्थिक अवस्था कमजोर भएका घरधुरी, बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई प्राथमिकता दिई उनीहरूलाई गाँस,वास तथा कपासको व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस र न.पा. गा.पा. डोटी	स्थानीय तह	पालिकास्तरमा सम्पन्नता स्तरकिरण नहुनु
१४	अस्थायी आवासको व्यवस्थापन गर्दा अपांगमैत्रीलाई ध्यान दिने	स्थानीय तह	सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी गैसस डोटी	स्थानीय तह	
१५	हराएका तथा छुट्टिएका बालबालिका तथा महिलाहरूको खोजी गरी पारिवारिक पुनर्मिलनका लागि प्रभावित क्षेत्रमा स्वयंसेवकको टोली परिचालन गर्ने	सुरक्षा निकाय	स्थानीय तह	स्थानीय तह	तालिम प्राप्त जनशक्तिको अभाव
१६	यौन तथा लैंगिक हिंसा प्रभावितहरूका लागि मनोसामाजिक परामर्श सेवा उपलब्ध गराउने र आवश्यक स्वास्थ्य तथा कानुनी उपचार सेवा को व्यवस्था गर्ने ।	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय	स्थानीय तह	जनशक्ति अभाव
१७	बाल संरक्षण, सामाजिक विभेद तथा महिला हिंसा जस्ता कार्यको नियमित अनुगमन गर्ने	सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय	स्थानीय तह	सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय	अनुगमन समितिको कार्यान्वयनमा कमी
१८	विपद्को समयमा हुने महिला बालबालिकाहरूको वेचविखत तथा ओसार पोसारलाई मध्यनजर गरी सचेतनाका कार्यक्रम संचालन गर्ने	सरकारी तथा गैरसरकारी निकाय	स्थानीय तह	स्थानीय तह	सचेतना संचालनको कार्यान्वयनमा कमी

७. कार्यान्वयन योजना

समयावधि	सञ्चालन गतिविधि	जिम्मेवार नेतृत्वदायी निकायहरू
० देखि १ घण्टा भित्र	प्रभावित क्षेत्रबाट सूचना सम्प्रेषण	नेपाल प्रहरी/ स्थानीय तह, समुदाय
	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको तत्कालै बैठक आयोजना गर्ने र बैठकले निर्णय गरे बमोजिम तालिम प्राप्त खोज तथा उद्धार टोलीको पहिचान गरी कार्यदल तयार गरेर परिचालन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
	घरायसी आगलागी तथा आगलागी विपद् सम्बन्धी प्रतिकार्यको निर्देशन दिने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय, स्थानीय तह
	खोज तथा उद्धारका लागि तत्काल निर्देशन दिने र खोज तथा उद्धारका लागि सुरक्षा निकाय परिचालन हुने	जिल्ला विपद् ब्यावस्थापन समिति र सुरक्षा निकायहरू
	विपद्को यथार्थ सूचना तथा उद्धार प्रयासको जानकारी सार्वजनिक रूपमा प्रवाह गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय
० देखि ७ घण्टा भित्र	जलवायुजन्य विपद्को जानकारी दिने तथा सूचना प्रवाह गर्ने	जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
	घटनासम्बन्धी विस्तृत विवरण तयारी गरी सूचना प्रवाह गर्ने	जिल्ला र स्थानीयतहका आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रहरू
	जनतालाई सचेत गराउन रेडियो, टेलिभिजन, छोटकरी सूचना सेवा (SMS) का माध्यमबाट तथ्यगत पूर्वचेतावनी, आपत्कालीन चेतावनी, भएगरेका उद्धारका प्रयासहरू तथा सार्वजनिक आह्वान विषयक सूचनाहरू प्रवाह गर्ने । यस्तो सूचना आवश्यकताअनुसार नियमित रूपमा प्रवाह गर्ने ।	जिल्ला विपद् ब्यावस्थापन समिति, पत्रकार महासंघ
० देखि २४ घण्टा भित्र	विपद् पश्चात महामारी नियन्त्रणका लागि अवस्थाको जानकारी दिने तथा प्रतिकार्य सुरु गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा
	पशुमा हुने महामारीका सम्बन्धमा व्यवस्थित गर्नका लागि निर्देशन तथा समन्वय गर्ने	पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, स्थानीय तहका पशु स्वास्थ्य शाखा
	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्रलाई विपद् प्रतिकार्यका लागि मुख्य समन्वय केन्द्रको रूपमा परिचालन गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	पीडितलाई तत्काल पुनस्थापना तथा पुनर्वास गर्न खोज तथा उद्धार कार्यदललाई तत्काल परिचालन गर्ने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र सुरक्षा निकायहरू
	पीडित घाइतेहरूका सम्बन्धमा तत्काल घटनास्थलमै प्राथमिक उपचारको व्यवस्था मिलाउने र गम्भीर घाइतेहरूलाई थप उपचारको लागि स्वास्थ्य संस्था पठाउने	स्वास्थ्य शाखा, सुरक्षा निकाय, नेपाल रेडक्रस/यातायात व्यवसायी संघ, जिल्ला एम्बुलेन्स समिति
	आगलागी भएको क्षेत्रमा आगो निभाउने तथा नियन्त्रण गर्नका लागि व्यवस्थापन गर्ने	स्थानीय तह/सुरक्षा निकायहरू
	प्रारम्भिक स्वरूपको द्रुत लेखाजोखा गर्ने	जिल्ला तथा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिहरू
	विमानस्थल सुरक्षा र नागरिक उड्डयन ट्राफिक व्यवस्थापन गर्ने	विमानस्थल कार्यालय दिपायल

	सडक सम्पर्क न्यूनतम पुनःस्थापन गर्ने	सडक डिभिजन कार्यालय
	भीड व्यवस्थापन गरी स्थान खाली गर्ने, पीडितहरूलाई नजिकको क्याम्पहरूमा पठाइ भीड व्यवस्थापन गर्ने	खोज तथा उद्धार समूह/सुरक्षा निकाय
२४ देखि ४८ घण्टा भिन्न	खोज तथा उद्धार र राहत सामग्रीहरूका सम्बन्धमा यातायात तथा ढुवानी सुविधाको प्रबन्ध गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति गा.पा./न.पा./यातायात व्यवसायी संघ यातायात व्यवस्था सेवा कार्यालय
	पीडित र आन्तरिक विस्थापितका लागि आधारभूत खाद्य सामग्री उपलब्ध गराउने र उपलब्धता सुनिश्चित गर्ने	स्थानीय तह, उद्योग बाणिज्य संघ
	राहत सामग्रीको ढुवानी र प्राप्तिको कामलाइ सहज कार्यान्वयनको लागि समन्वय गर्ने	जिल्ला आपत्कालीन कार्यसञ्चालन केन्द्र
	अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, विद्यालयजस्ता आधारभूत क्षेत्रमा विद्युतीय सेवा उपलब्ध गराउने	नेपाल विद्युत् प्राधिकरण
	प्रभावित क्षेत्रमा अस्थायी अस्पतालको स्थापना गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति / स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखाहरू
	अस्पताल, आन्तरिक रूपमा विस्थापितको शिविर, औषधि वितरण केन्द्र वा औषधालय, विद्यालय र अन्य बसोबास क्षेत्रमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सेवा उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति / स्थानीय तहहरू, खानेपानी डिभिजन, खानेपानी उपभोक्ता समूह
	जैविक, ठोस तथा प्रकोपजन्य फोहोरको उचित प्रबन्ध मिलाउने वा नष्ट गर्ने	स्थानीय तहहरू
	भण्डारण गृहहरू, विस्थापित बसोबास गराइएको शिविर, व्यक्तिगत आवास, मानवीय सेवाप्रदायक र सम्पत्तिको सुरक्षा तथा कानून कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाउने	जिल्ला प्रशासन कार्यालय र जिल्ला प्रहरी कार्यालय
	प्रभावित परिवारको दर्ता गर्ने, पीडितको लागि परिचयपत्र उपलब्ध गराउने र तथ्याङ्कको उचित प्रबन्ध र व्यवस्था गर्ने,	स्थानीय तहहरू
	आकस्मिक सञ्चारको प्रबन्ध गर्ने तथा यथाशीघ्र छिटो दूरसञ्चारको पुनःस्थापन गरी सेवा सञ्चालन गर्ने	नेपाल टेलिकम
४८ देखि ७२ घण्टा भित्र	मौजुदा अवस्थामा अस्पताल, विद्यालय, स्वास्थ्यसेवा प्रदायकका साथै सडक, पुल र अन्य संरचनाको क्षतिको लेखाजोखा प्रारम्भ गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, सम्बद्ध सरकारी निकायहरू
	थुप्रिएको फोहरहरूको व्यवस्थापन	नगरपालिका/गा.पा.
	मरेका पशुचौपायका शवहरू सङ्कलन तथा व्यवस्थापन गर्ने	नगरपालिका/गा.पा.
	पीडितहरूको खोज तथा उद्धारगरी तिनीहरूलाई तत्काल आवश्यक पर्ने खाद्यान्न र न्यूनतम मानवोचित सामग्री र स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम राहत रकम उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह
७२ घण्टा देखि	शव व्यवस्थापन निर्देशिका बमोजिम मृत्युभएका शवहरूको व्यवस्थापन, आर्थिक सहयोग र मृतकको प्रमाणपत्र जारी गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

७ दिन भित्र	खाना बनाउने भाँडावर्तन, लुगाफाटो, कम्बल, परिवार, बालबालिका, महिलाका लागि आवश्यक पर्ने स्वास्थ्य प्रबर्द्धन सामग्रीजस्ता गैरखाद्य सामग्रीकोसेट वितरण गर्ने	स्थानीय तह, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, गैरसरकारी संस्था
७ दिन देखि २ साता भित्र	पहिले पहिचान भएको ठाउँमा अस्थायी शिविरको स्थापना गर्ने र विस्थापितलाई व्यवस्थित बनाउन सुरक्षित र खुला ठाउँमा लैजाने प्रबन्ध मिलाउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति, स्थानीय तह
	शिविरका बालबालिकामा हुन सक्ने कुपोषणको अवस्थालाई मध्यनजर गरी आवश्यक प्रबन्ध मिलाउने	स्वास्थ्य कार्यालय, स्वास्थ्य शाखाहरू
	शिविर र खुला स्थानमा खुला दिशापिसाब वा अन्य माध्यमबाट सर्ने सरुवा रोगको नियन्त्रण गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय/स्थानीय तहहरू
	मानवीय कार्यका लागि भएका प्रतिकार्य, उद्धार कार्यको अनुगमन र प्रतिवेदन तयार गर्ने	सुरक्षा निकाय, खोज तथा उद्धार टोली
	मानसिक तनावमा परेका व्यक्तिलाई मनोसामाजिक सेवा उपलब्ध गराउने तथा स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, स्वास्थ्य शाखाहरू
	परिवारसँग विछोडिएका बालबालिकालाई परिवारसँग मिलन गराउने र परिवार गुमाएका वा एक्ला बालबच्चाको उचित स्याहार र लालनपालनको व्यवस्था मिलाउने वा आफन्तलाई बुझाउने	स्थानीय तहहरू
२ साता देखि १ महिना भित्र	प्रकोप पीडित समुदायलाई स्वीकृत मापदण्ड बमोजिम नगद तथा अन्य प्रकारको आवश्यक सहयोग उपलब्ध गराउने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति
	विद्यालय खुलाउने र सबै बालबालिका तथा विद्यार्थीलाई विद्यालयमा पुनः ल्याउने वातावरण तयार गरी उनीहरूको जीवनलाई सामान्य बनाउन सहयोग गर्ने	शिक्षा विकास तथा समन्वय इकाइ, स्थानीय तहका शिक्षा शाखाहरू
	तत्कालीन पुनर्स्थापनाको लागि आवश्यक अध्ययन, लेखाजोखा तथा विश्लेषण गरी बसोबास र जीविकोपार्जन जस्ता प्रमुख क्षेत्रको विकासका कार्यलाई अधि बढाउने वातावरण तयार गर्ने	सहरी विकास तथा भवन निर्माण डिभिजन कार्यालय, स्थानीय तहहरू
	विपद् घटनाको, खोज तथा उद्धार प्रयासको, राहत तथा तत्कालीन सहयोगको, शिविर सञ्चालनको र पुनर्स्थापनाका प्रयासहरूको समग्र विश्लेषण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने	जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति

द. विषयगत स्रोतसाधनको आँकलन

द.१ विपद् उद्धारकर्मी तथा जनशक्तिको अवस्था :-

क्र.स.	स्थानीय तहको विवरण	जनशक्तिको विवरण			कैफियत
		तालिम प्राप्त संख्या	अन्य खटिन सक्ने संख्या	जम्मा	
१.	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	६०		६०	
२.	शिखर नगरपालिका	७२	७२	१४४	
३.	के. आई. सिंह गाउँपालिका	२	-	२	
४.	बोगटान फुडसिल गाउँपालिका	१५	२५	४०	
५.	बडीकेदार गाउँपालिका	२	१०	१२	
६.	आदर्श गाउँपालिका	-	१००	१००	
७.	पूर्वीचौकी गाउँपालिका	२	-	२	
८.	सायल गाउँपालिका	२	५८	६०	
९.	जोरायल गाउँपालिका	६	-	६	

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल ३६ नं. गणबाट खटिन सक्ने जनशक्ति विवरण

दर्जा	सि.अ.	जु.अ.	अन्य दर्जा	जम्मा	कै
विपद् व्यवस्थापन तालिम प्राप्त	१	०	८	९	
अन्य खटिन सक्ने सप्रकहरु	१	८	१६०	१६९	
जम्मा	२	८	१६८	१७८	

सशस्त्र प्रहरी बल नेपाल, नं. ३६ गणमा मौज्जात विपद् उद्धार सामाग्रीहरू

सि.नं.	सामग्रीको विवरण	संख्या	कै				
१.	डोमटेन्ट (small)	५ थान		३३.	गल	२ थान	
२.	डोमटेन्ट (medium)	२ थान		३४.	स्टेचर	१ थान	
३.	डोमटेन्ट (large)	१ थान		३५.	फरुवा	४ थान	
४.	म्याट्रेस	५ थान		३६.	सिट हार्नेश	४ थान	
५.	त्रिरपाल	७ वटा		३७.	प्रोसिक (सानो, ठुलो, मझौला)	४ थान	
६.	Petrol Chain	२ गोटा		३८.	चेष्ट हार्नेस	३ मिटर	
७.	Chain for Chain Saw 18	६ गोटा		३९.	सिविर ब्यबस्थापन टेन्ट	२ थान	
८.	Spark Plug	५ गोटा		४०.	जुमर	१ थान	
९.	Air Filter	५ गोटा		४१.	क्याराविना (लक)	४ थान	
१०.	Piston	१ गोटा		४२.	फिगर अफ ४	१ थान	
११.	Four Stroke Cutter Rotary Rescue Saw	१ गोटा		४३.	मिटन (पलाष्टिक)	२ थान	
१२.	Concrete Blade	६ गोटा		४४.	वाटर प्रुफ ब्याग	५ थान	
१३.	Iron cutting Blade	६ गोटा		४५.	डिजाष्टर पन्जा	१३ थान	
१४.	Wood Cutting Blade	३ गोटा		४६.	बन्चरो	१ थान	
१५.	Diamond Cutting blade	३ गोटा		४७.	Rake-Hoe	१८ थान	
१६.	Electric Chain Saw	१ गोटा		४८.	Boot	१५ थान	
१७.	Chain For chain Saw 16	३ गोटा		४९.	Jump Suit	२१ थान	
१८.	Blot cutter	१ गोटा		५०.	Helmet	२४ थान	
१९.	Rotary Hammer Drill	१ गोटा		५१.	Shovel	१८ थान	
२०.	२२×५४० Drill Bit	३ गोटा		५२.	Gloves	३ थान	
२१.	Chisel Bit pointer	१ गोटा		५३.	Water Bottle	१२ थान	
२२.	Bull point Bit	१ गोटा		५४.	Axe-Hoe	१२ थान	
२३.	Flat point Bit	१ गोटा		५५.	Rake	३ थान	
२४.	Collapsible Ladder	१ गोटा		५६.	Socks	३ थान	
२५.	Hydraulic Hand operated Combination Tool	१ गोटा		५७.	Fire line	९ जोर	
२६.	Reciprocating Saw	१ गोटा		५८.	Fire line (Small)	२ थान	
२७.	Reciprocating saw blade 12" 9" 6"	२०४०/ २०/		५९.	Water bottle	५ थान	
२८.	लाईफ ज्याकेट	५ थान		६०.	Fire aid back	५ थान	
२९.	साबेल	४ थान		६१.	Helmet	५ थान	
३०.	पिग	४ थान		६२.	Shock	५ जोर	
३१.	बाल्टिन	३ थान		६३.	Gloves	५ जोर	
३२.	डोरी	३ मिटर		६४.	Mask	५ थान	
				६५.	but	२ जोर	
				६६.	Axe	५ थान	
				६७.	Fire Shoot	५ थान	

६८.	Fire Setter	५ थान	
६९.			
७०.	Back pack	१ थान	
७१.	Shovel	२ थान	
७२.	Head light	५ थान	
७३.	chain saw	१ थान	
७४.	Whistle	१० थान	
७५.	Fire Extinguisher 6 kg (ABC)	२ थान	
७६.	focus torch light	२ थान	
७७.	Dynamic Rope (50 miter)	१ रोल	
७८.	Head Light torch	५ थान	
७९.	Life boy tub	३ थान	
८०.	Gaiti	५ थान	
८१.	Belcha	५ थान	
८२.	Bucket steels	३ थान	
८३.	Structure	२ थान	
८४.	First Aid Box	३ थान	
८५.	Crowbar	२ थान	
८६.	working Gloves (Mitten)	८ थान	
८७.	Mega phone	१ थान	
८८.	Cotton Rope	३ थान	
८९.	Safety belt	३ थान	
९०.	Sabbel	३ थान	
९१.	Cara miner	४ थान	
९२.	Gum boot	६ जोर	
९३.	Hazar tape(Seen tape)	२ रोल	
९४.	Ladder	१ थान	
९५.	Set Harness/ Chest Harness	३/३ थान	
९६.	Axe With Handle	३ थान	
९७.	Hammer with Handle	३ थान	
९८.	Plastic Safety Stand (Back board)	२ थान	
९९.	Safety Helmet	५ थान	
१००.	श्री ब्याग	४ थान	
१०१.	लाईफ ज्याकेट	५ थान	

जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा मौज्दात विपद् उद्धार सामग्रीहरू

सि.न.	सामाग्री	
	सामाग्रीको नाम	मौज्दात संख्या
१	साबेल	३१
२	गैटी	३४
३	फरुवा	२१
४	बेल्चा	२८
५	हेल्मेट	५५
६	लाईफ ज्याकेट	२५
७	लाईन डोटी	३
८	गल	४
९	स्टेचर	१६
१०	आरामेसिन	२
११	बन्चरो	१०
१२	ट्युब	१२
१३	आरा	५
१४	पन्जा(पानिमा नाउमा प्रयोग गर्ने)	४
१५	ट्युचन घिर्नी	२
१६	अग्निनासक यत्र	८
१७	ROKE-HOE	३
१९	फस्टेड बक्स	२
२०	सेफिट बेल्ट	६
२१	सर्च लाईट जापनिज	१२
२३	सिडि(डभन्या)	१
२४	पानी बुट	३
२५	Swatter	२०
२६	Fire Rake	५
२७	Fire Axe-hoe	२
२८	Jump Swit	२०
२९	Swatter	२०

नेपाल रेडक्रस सोसाइटीसँग मौज्जात सामग्रीहरू

उपलब्ध सामग्रीहरू	थान	उल्लेखित खोज तथा उद्धार सामग्रीहरू समुदायमा हुन सक्ने वा घटन सक्ने विपद्को अवस्थामा तालिम प्राप्त दक्ष स्वयंसेवकहरूले प्रयोग गर्नका लागि समुदाय नै पहिलो उद्धारकर्ता भएकोले जिल्ला शाखा अर्न्तगत तपसिलका उपशाखा तथा CADREटोलीलाई हस्तान्तरण गरिएको छ जस मध्ये गाजरी, सानागाउ, खिरसैन, उडितोला, सिलगढी, राजपुर, डौड, कालिकास्थान, दुर्गामाण्डौ, पचनाली, गोपघाट, बुडर, जोरायल, बगलेक, मुडभरा, लानाकेदरेश्वर, काडामाण्डौ, गौरागाउ, पोखरी, दिपायल, देहिमाण्डौ र वि.पी.नगर साथै शिखर न.पा. वडा नं ८, १०, ११ र पूर्वीचौकी गा.पा. वडा नं ४ र १ मा १ सेट सामग्री रहेको छ।
त्रिपाल	५० पिस	
कम्बल	५० पिस	
भाडावर्तन	५० सेट	
सारी	५० पिस	
पुरुष धोती	५० पिस	
छिट कपडा	५०० मिटर	
बाल्टीन	५० पिस	
जिन कपडा	३५० मिटर	
काम गर्दा लगाउने हेल्मेट	१२	
काम गर्दा लगाउने रेनकोट	१२	
प्लास्टिक गम बट	१२	
सुरक्षा जाकेट एप्रोन	३०	
काम गर्दा लगाउने छायाको पत्रजा	१२	
मास्क	१२	
बाकस	२	
गल	२	
हताडी	२	
प्लास्टिक बाल्टी	१२	
मेटलको बाल्टी	२	
काम गर्दा लगाउने चस्मा	१२	
पिक	२	
सावेल	२	
लाइफ जाकेट	१२	
डोरी	४	
जरकिन	२	

श्री भैरव प्रसाद गणमा भएको विपद् व्यवस्थापनका सामानहरूको विवरण

सि.नं.	विवरण	भएको संख्या	हालको अवस्था		कै.
			चालु	बेचालु	
१	OBM	१		१	
२	5 KG FIRE EXTINGUISHER (A.B.C)	१	१		
३	CARABINER-OMEGA LG LK D 1/2IN. STL LD NFPA 1983-GENERAL USE 8 TON (RESC EQMT)	१	१		
४	CARABINER-OMEGA LK D ALUM BRT-NFPA 1983-LIGHT USE 3.48 TON (RESC EQMT)	१	१		
५	CONCRETE CUTTER (ANGLE GRINDER)	१	१		
६	CROWBAR (60 CM)	३	३		
७	DIAMOND TYPE CHISEL (FLAT)	१	१		
८	DUST MASK	५	५		
९	EXFIL SAR BACK COUNTRY HELMET	२	२		
१०	EYE PROTECTION	४	४		
११	FAN FOR CONFINED SPACES WITH HOSE, ELECTRIC	१	१		

१२	FIRE BEATER	५	५		
१३	FIRE FIGHTERS WORKING GLOVES	१	१		
१४	FIRE PROOF BOOT	२	२		
१५	FIRE PROXIMITY SUIT	२	२		
१६	FLASH HOOD	२	२		
१७	FUEL OPERATED/ POWERED MULTI PURPOSE ROCK BREAKER	१	१		
१८	HARD KNUNCLE GLOVES	२०	२०		
१९	HARNESS	२	२		
२०	HEAD LAMP	२	२		
२१	KARABINER	५	५		
२२	KNEE PAD	४	४		
२३	LEVEL 60 CM	१	१		
२४	Life Line Rope 100 Meter	१	१		
२५	LUMINOUS JAKET, VEST	१	१		
२६	MEDICAL FIRST AID SET WITH BAG (MEDICAL FIRST RESPONDER SET IN BAG PACK)	१	१		
२७	METAL CUTTING BLADE 6 INCH FOR RECIPROCATING SAW	१	१		
२८	PINCH POINT PRAY BARS(60)INCH	१	१		
२९	PRUSIK CORD	१	१		
३०	REPLACEMENT OF CHAINSAW 16"	१	१		
३१	RESCUE PULLEYS (2 OR 4)(50 MM OR 100 MM)	१	१		
३२	RIPPLING ROPE 100 MTR	१	१		
३३	ROCK PITON	१	१		
३४	SAFETY HELMET (WORKING)	१०	१०		
३५	SEAT HARNESS	३	३		
३६	SHOVEL ROUNDED OR SPADE	१	१		
३७	SLEDGE HAMMERS (1.4 KG 1.8)	१	१		
३८	THROW BAG	३	३		
३९	WATER PROOF LIFE JACKET	८	८		
४०	WEBBING KIT	२	२		
४१	WORKING GLOVES	२	२		
४२	Accessory Cord	१	१		
४३	Axe with Handle	१	१		
४४	Boats on Frailer/Self Bailing rafts	१	१		
४५	Bolt Cutter	१	१		
४६	BOLT CUTTER	३	३		
४७	Bucket Steel	३	३		
४८	Carabineer	२	२		
४९	CARPENTER HAND SAW (60 CM BLADE)	२	२		
५०	CARPENTER SQUARE 30 CM MIN	१	१		

५१	Chain Saw	१	१		
५२	CHAIN SAW (GASOLINE)	१	१		
५३	CHAIN SAW ELECTRIC	१	१		
५४	Chipping Hammer	५	५		
५५	Crowbar	२	२		
५६	Dynamic Rope (२०० M)	२	२		
५७	EAR PROTECTION	४	४		
५८	Figure of 8 carabineer	३	३		
५९	Fire Axe Hoe	३	३		
६०	Fire Boot	२	२		
६१	Fire Rake	४	४		
६२	Fire Rake Hoe	३	३		
६३	Fire Shoot	७	७		
६४	Fire Swatter	४	४		
६५	First Aid Box	७	७		
६६	FL MUSTANG UNIVERSAL FIT FOAM VEST WITH SOLAS COLOUR ORANGE (RESC EQMT)	२	२		
६७	flash Hood	१	१		
६८	FOLDING SHOVEL (SHORT)	२	२		
६९	Ghana (Pulley)	२	२		
७०	Gloves	१८	१८		
७१	Hammer (Ghana) with Handle	१	१		
७२	Head Torch	३	३		
७३	Helmet	२८	२८		
७४	HYDRAULIC JACKS 5 / 10 / 12 / 20 / 30 TON	१	१		
७५	Jump Suit	३	३		
७६	Karabiner	३	३		
७७	Knee Pad	१५	१५		
७८	Life Buoy	१	१		
७९	LIFE BUOY	२	२		
८०	Life Jacket	५	५		
८१	METAL CUTTING BLADE FOR ROTARY RESCUE SAW	१	१		
८२	Multipurpose Rope	१००	१००		
८३	NAILS (KG)	१	१		
८४	Pick with handle	२	२		
८५	RAPPELING HELMET	४	४		
८६	Reciprocating Saw	१	१		
८७	Reciprocating Saw Blade (Metal)	२	२		
८८	Reciprocating Saw Replacement Blade (Wood)	२	२		
८९	Rock Hammer	१	१		
९०	Rock Patton	३	३		

९१	Rock Shoes	१	१		
९२	Rotary Drill Hammer	१	१		
९३	Rotary Rescue Saw For Cutting Blade	४	४		
९४	Rotary Rescue Blade For Cutting Wood	३	३		
९५	Rotary Rescue Saw	१	१		
९६	Safety Helmet	१८	१८		
९७	Sheet Harness	८	८		
९८	Shovel	१	१		
९९	Shovel (Belch)	२	२		
१००	Shovel Rod (Gal)	१	१		
१०१	Socks	२	२		
१०२	STATIC ROPE (100 M)	१	१		
१०३	Stretcher	२	२		
१०४	Throw Bag	२	२		
१०५	Water Bottel	३	३		
१०६	Water Proof Life Jacket	११	११		
१०७	WATER RESCUE GLOVES	१	१		
१०८	Wire Cutter	१	१		
१०९	आरो	1	१		
११०	एक्स पोडिनडोरी) माउन्टेन र प्लाष्टिक रोप(130	130		
१११	क्याराबिना	25	25		
११२	क्रोभर	3	3		
११३	गल	९	९		
११४	गोलोप्स	10	10		
११५	घन	7	७		
११६	चेन्स	1	1		
११७	चेस्टहार्नेस	2	2		
११८	जुमर	2	2		
११९	ज्याकेट	१०	१०		
१२०	टर्च लाईट	२		2	
१२१	श्रोब्याक	10	10		
१२२	नि-प्याड	१०	१०		
१२३	पिक	१४	१४		
१२४	पिटन	15	15		
१२५	पुल्ली	6	6		
१२६	फयार पिटर	3	3		
१२७	फयार सुट	2	2		
१२८	फयारएक्विटड्ग गुहिसर	4	4		
१२९	फायरज्याकेट)पहेलो(4	4		
१३०	फायरसाफ्टर	2	2		
१३१	फिगर 8 क्याराबिन	10	10		
१३२	बन्चरो	7	७		
१३३	बाल्टिन	2	२		
१३४	बाल्टीसिलभर	20	20		
१३५	रिपेलिड्गपन्जा	३		३	
१३६	रिपेलिड्गहेल्मेट	13	13		
१३७	रोट्टरीह्यामर	1	1		
१३८	रोपक्लाईम्बिड्ग	200	200		
१३९	लाईफ जाकेट	23	23	9	
१४०	लाईलन रोप	100	100		

१४१	वाटर प्रुफज्याकेट	२०	१५	५	
१४२	वायर्कटर	२	२		
१४३	व्याट्रन	१०	१०		
१४४	सट सिलीङ्ग	५	५		
१४५	सावेल	१६	१६		
१४६	सिटहार्नेस	१०	१०		
१४७	सिल्ड	१०	१०		
१४८	स्टा वेल्ड	४	४		
१४९	स्टाटिक्रोप	१०	१०		
१५०	स्टेचर	५	५		
१५१	स्नोपर	५	५		

द.२ मानवीय सहयोग सम्बन्धी मापदण्ड (खाद्य तर्फ) :

क) प्रभावित व्यक्तिहरुको पहुँच निम्न वस्तुमा हुनेछ ।

१. प्रतिव्यक्ति प्रतिदिन न्यूनतम २,१०० क्यालोरी प्राप्त हुने गरी सामान्य खाद्यन्नको रासन ।
२. प्रभावित मानिसहरुको लागि हाल विद्यमान तथा उपलब्ध भएका र पहुँच योग्य खाद्य पदार्थमा परिपूरक (Complementary) को रूपमा एक अथवा दुई खाद्य पदार्थहरु पूरक राशनको रूपमा उपलब्ध गराउने ।
३. निश्चित समूहका व्यक्तिहरुका लागि आवश्यकतालाई पूरा गर्नका लागि सामान्य अतिरिक्त परिपूरक रासनको व्यवस्था

ख) पकवान खाद्यान्न

चामल	: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ४२० ग्राम
दाल	: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० ग्राम
वनस्पति तेल	: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति ६० मि.लि.
नुन	: प्रतिदिन प्रतिव्यक्ति २० ग्राम

ग) सुख्खा खाना

चिनि वा भेली	: ५०० ग्राम
चाउचाउ	: ६ पाकेट
विस्कुट	: १ दर्जन
चिउरा	: १ किलो
दालमोट	: १ पोका

प्रति घरपरिवारलाई (६ जना) न्यूनतम निम्नअनुसार गैरखाद्य सामग्रीहरु उपलब्ध गराइने छ :

क्र.स.	सामग्रीका नाम	थान/मिटर	सामग्रीको विवरण	कैफियत
१	कम्बल	२ थान	५० प्रतिशत उनी -उलन)	
२	तारपोलिन	१ थान	१२ फिट चौडाई १८ फिट लम्बाई/५ किलोग्राम	
३	भाडाकुँडा	१ सेट	डेक्ची ठूलो १ डेक्चि सानो २ थालि ३ गिलास ३ कचौरी २ डाडु १ पनियो १	
४	प्लाष्टिक बाल्टी ढक्कन सहित वा जेरीकयान	१	१५ लिटरको	
५	मग	१	१ लिटरको	
६	प्याक गर्ने व्याग (बोरी)	१	प्लास्टिक	

७	जिन कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो	
८	छिट कपडा	५ मीटर	कालो वा निलो	
९	पाप्पीन कपडा	५ मीटर	कुनै पनि कलर	
१०	प्रिन्टेड जनाना धोती	१	कुनैपनि रङ्गको	

वाल केन्द्रित सामग्रीहरूको सूची :

क्र.सं.	सामग्रीहरूको नाम	न्यूनतम परिमाण
१.	बेवी कम्मल	१
२.	रंगीन फलाटीन कपडा	१.५ मीटर
३.	भोटो, सुरुवाल बेवी क्याप	१ सेट
४	डिटोल सावुन	१
४	चम्चा र डाडु पुन्युड	१
५	बेवी मोजा	२ जोर
६	हाईजिनिक किट	१ सेट

८.३ अन्य निकायहरूसंगको समन्वय र सहकार्य

नेपालमा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन २०७४ (प्रथम संसोधन २०७५) ले विपद् जोखिम न्यूनीकरण एवं व्यवस्थापनका लागि विभिन्न निकायहरूबीच हुने सहयोग र समन्वयलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। जस अनुसार विपद्को क्षेत्रमा कार्य गर्ने अन्य निकायहरूसंग समन्वय र सहकार्य गरी योजनाको पूर्ण कार्यान्वयन गरिने छ।

- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन राष्ट्रिय परिषद
- कार्यकारी समिति
- राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन प्राधिकरण
- प्रदेश विपद् व्यवस्थापन परिषद
- स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समिति
- सामुदायिक विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समिति

९. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

विपद्को पूर्वतयारीका साथै प्रतिकार्यका लागि लैङ्गिक समानता तथा समावेशी कार्यदलको महत्वपूर्ण योगदान रहने छ। नेपालको जनसंख्याको आधा भाग ओगटेको महिला वर्गलाई विकासको हरेक मूल प्रवाहिकरणमा समावेश गराउन सके विपद्बाट उत्पन्न हुन सक्ने जोखिमलाई न्यूनीकरण गर्न सकिन्छ। यसै गरी समाजमा पछाडि पारिएका र राज्यका महत्वपूर्ण अंगहरूमा उनीहरूको सुनिश्चितता तथा तिनीहरूलाई विभिन्न अवसरका साथै विपद् पूर्वतयारीका लागि स्थानीय तह देखि राज्यको मूल प्रवाहिकरणमा समावेश गर्नु पर्ने आजको आवश्यकता हो।

राज्यले समावेशी रूपमा समुदायको जोखिमलाई सम्बोधन गरी उत्थानशील समुदाय निर्माण गर्न योगदान दिने छ। विपद् पश्चात विपद्बाट प्रभावित क्षेत्रमा लैङ्गिक हिंसाका घटनाहरू घटन सक्ने भएकाले सो को रोकथामका साथै सरकारले योजना तथा राहतका कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि योजना बनाउदा लैङ्गिकता र सामाजिक समावेशीकरणको मान्यतामा आधारित योजना बनाउनु पर्ने हुन्छ।

१०. अनुगमन, मूल्यांकन तथा सिकाई

यस योजनाले निर्धारण गरेका कार्यहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको सुनिश्चितताका लागि विपद् व्यवस्थापन समिति र सम्बन्धित विषयगत क्षेत्रका अगुवा निकायहरूबाट योजना कार्यान्वयनको अनुगमन र मूल्यांकनका लागि संयन्त्र स्थापना गरि पूर्वतयारी र प्रतिकार्यका गतिविधीहरूको मूल्यांकन गरिने छ ।

यस अनुगमन र मूल्यांकनका आधारमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन गरी अध्यावधिक गरिने छ । अनुगमन र मूल्यांकन संयन्त्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तोके वमोजिम रहने छ ।

१०.१ लक्ष्य तथा सूचकहरू:

सि. नं.	सूचक	आधार रेखा	लक्ष्य
१	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट हुने मृत्यु दर उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
१.१	विपद्बाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या (सडक दुर्घटना बाहेक)		
१.२	सडक दुर्घटनाबाट मृत्यु हुनेको वार्षिक औसत संख्या		
२	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा विपद्बाट प्रभावित व्यक्तिहरूको संख्या उल्लेख्य मात्रामा कम गर्ने		
२.१	विपद्बाट प्रत्यक्ष प्रभावित हुने परिवारहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.२	विपद्बाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.३	सडक दुर्घटनाबाट घाइते हुने व्यक्तिहरूको वार्षिक औसत संख्या		
२.४	विपद्बाट क्षति हुने घरहरूको वार्षिक औसत संख्या		
३	जिल्ला/गा.पा./न.पा. स्तरमा कलू गाहस्थ्य उत्पादनमा विपद्को कारण हुने वार्षिक औसत प्रत्यक्ष आर्थिक क्षति		
४	बहुप्रकोप पूर्वसूचना प्रणाली र विपद् जोखिम सूचना तथा आंकलनको उपलब्धता र पहुँचमा उल्लेख्य वृद्धि गर्ने		
५.१	कूल क्षेत्रफलको अनुपातमा बहुप्रकोप अनुगमन तथा पूर्वसूचना प्रणाली स्थापना र संचालन भएको क्षेत्रफलको प्रतिशत		
५.२	विपद् प्रभावित क्षेत्रको जनसंख्याको अनुपातमा स्थानीय वा राष्ट्रिय सूचना प्रणाली मार्फत पूर्वसूचना प्राप्त गर्ने जनसंख्याको प्रतिशत		
५.३	विपद् जोखिमयुक्त क्षेत्रहरूमा पूर्वानुमानमा आधारित पूर्वतयारी कार्यविधि लागु भएका स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.४	स्थानीय स्तरमा उपयोगी विपद् जोखिमसम्बन्धी सूचना तथा जानकारी एवं आंकलन जनसमुदायलाई उपलब्ध गराउन सक्ने स्थानीय तहहरूको प्रतिशत		
५.५	पूर्वसूचना प्राप्त भएपछि विपद् प्रभावित क्षेत्रबाट सुरक्षित स्थानमा सारिएका जनसंख्याको प्रतिशत		

१०.२ अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा सिकाई संयन्त्र

जिल्ला अर्न्तगत संचालन हुने विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका हरेक गतिविधिहरुको कार्य सम्पादन भयो भएन तथा यस कार्यको प्रभावकारिताका बारेमा लेखाजोखा गर्न अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन संयन्त्र चयन गरिनेछ । उक्त संयन्त्र जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले आवश्यकता बमोजिम चयन गर्नेछ ।

१०.३ अनुगमन, मुल्याङ्कन कार्ययोजना

जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८१ को कार्यान्वयनपक्षको अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नका लागि बार्षिक रुपमा हुनसक्ने विपद् जोखिम एवं घटनाहरुलाई मध्यनजर गरि समयसापेक्ष कार्ययोजना तयार पारि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्ने व्यवस्था गरिनेछ । यस कार्यका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन योजना निर्माण गर्न जिल्ला व्यवस्थापन समितिले निर्धारण गरेबमोजिम हुनेछ ।

१०.४ क्षमता विकास

यस डोटी जिल्लामा हुनसक्ने विपद्को परिस्थितिसंग प्रतिकार्य गर्नसक्ने स्तरको दक्ष जनशक्ति तयार पार्नुपर्ने आवश्यकता मुताबिक जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति लगायत सरोकारवालाहरुमध्ये सम्बन्धित क्षेत्रमा दक्षता अभिवृद्धि गर्न जनशक्ति विकास तालिम गोष्ठीहरु आयोजना गरिनेछ । दक्ष जनशक्तिको परिचालनबाट विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको क्षेत्रमा प्रभावकारी कार्य सम्पादन गर्न सकिनेछ ।

१०.५ विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन र पृष्ठपोषण

यस जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिले तर्जुमा गरेको योजनाको कार्यान्वयन प्रभावकारी भयो भएन भन्ने सन्दर्भमा हरेक बर्षको प्रारम्भमा जिल्ला विपद् पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पुनरावलोकन गर्नका लागि सबै सरोकारवालाहरुको अनुभव र सिकाईहरुको साथमा पृष्ठपोषण लिई समयसापेक्ष योजनाको परिमार्जनका साथ अध्यावधिक गरिनेछ । यस कार्यबाट परिवर्तित अवस्थाको विश्लेषण भई परिस्कृत सेवा सम्पादनमा सहयोग पुग्नेछ ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची १

डोटी जिल्लाका स्थानीय तहका प्रमुख तथा उपप्रमुखहरूको सम्पर्क नं.

क्र. स.	स्थानीय निकाय	पदाधिकारिको नाम, थर	पद	सम्पर्क नं
१	जिल्ला समन्वय समिति	लक्ष्मण बहादुर सिंह	प्रमुख	९८४८४२७९३३
	जिल्ला समन्वय समिति	स्मृति चुनारा	उप-प्रमुख	९८६९९१४६७२
२	दि.सि.न.पा.	बाजी सिंह खड्का	मेयर	९८४८४३७४२१
	दि.सि.न.पा.	कलावती महर साउंद	उप मेयर	९८६९४४३०३६
३	शिखर न.पा.	दिर्घ बहादुर बलायर	मेयर	९८५८४२००७१
	शिखर न.पा.	सुनिता रावल जोरा	उप मेयर	९८५८४२००७२
४	के आई सिंह गाउँपालिका	लोकेन्द्र व. शाही	अध्यक्ष	९८४८४३४०४५
	के आई सिंह गाउँपालिका	मिना विष्ट	उपाध्यक्ष	९७४९०२२०२४
५	वोगटान गाउँपालिका	कमल व. गडसिला	अध्यक्ष	९८६८५६९६९७
	वोगटान गाउँपालिका	विष्णा देवी वम	उपाध्यक्ष	९८४८४०८४७०
६	वडिकेदार गाउँपालिका	भैरव बहादुर साउंद	अध्यक्ष	९८६८७६८८३१
	वडिकेदार गाउँपालिका	डम्मरी कुमारी विष्ट	उपाध्यक्ष	९८६६६४४६३७
७	सायल गाउँपालिका	धर्मराज जोशी	अध्यक्ष	९८४८४६२२४२
	सायल गाउँपालिका	निर्मला बोहरा वली	उपाध्यक्ष	९८६८७६४८९८
८	जोरायल गाउँपालिका	दुर्गा दत्त ओझा	अध्यक्ष	९८४८४७८९८८
	जोरायल गाउँपालिका	जमुना बोहरा	उपाध्यक्ष	९८४८४१८४७९
९	आदर्श गाउँपालिका	गणेश बहादुर खड्का	अध्यक्ष	९८४८४७८७५०
	आदर्श गाउँपालिका	लक्ष्मी धामी रोकाया	उपाध्यक्ष	९८४८७८६०५३
१०	पुर्वीचौकी गाउँपालिका	रामप्रसाद उपाध्याय	अध्यक्ष	९८५८४४०२२२
	पुर्वीचौकी गाउँपालिका	पशुपति खड्का	उपाध्यक्ष	९८४८४०६९३२

अनुसूची-२ डोटी जिल्ला स्थित सरकारी, गैरसरकारी कार्यालयको सम्पर्क नं.

सि.नं.	कार्यालयको नाम	का.प्र.को नाम	पद	कार्यालयको टेलिफोन नं.	मोबाईल नं.	कार्यालयको E-Mail	कार्यालयको फ्याक्स नं.	कार्यालय रहेको स्थान
संघ अन्तरगतका कार्यालयहरू:								
१	जिल्ला अदालत, डोटी	रुद्रमणि गिरी	जि.न्या.	४२०९३०		infodcdoti@dcourt.gov.np info.dcdoti@supremecourt.gov.np		सिलगढी
२	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	गोपालप्रसाद अर्याल	प्र.जि.अ.	४२०९३३	९८५८४३७७७७,	dao.doti68@gmail.com	४९९२९९	"
३	भैरव प्रसाद गण	परिक्षित देउजा	प्र.से	४१११००	९८४१२९९६७०,	bn-bhairavprasad@nepalarmy.mil.np bhairabprasad1937@gmail.com		"
४	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	विष्णुहरी कोईराला	प्र.उ.	४२००९९	९८५८४३५५५५,	dpodoti@gmail.com dpodoti_opr@nepalpolice.gov.np		"
५	शसस्त्र प्रहरी बल, नेपाल नं. ३६ गण हेक्का डोटी	सुधिर सुवेदी	सशस्त्र प्र.उ.	४१२२५४	९८५१२७२०५४,	btnhqdotin36@gmail.com, doti_n36btn@apf.gov.np		जोगीडात्रे दिपायल
६	राष्ट्रिय अनुसन्धान जिल्ला कार्यालय	महेशप्रसाद अवस्थी	प्र.अ.अ.	४२००९८	९८५८४८४९९९,	niddoti420018@gmail.com	४२००१८	सिलगढी
७	नेपाली सेना श्री नं. ५ वाहिनी अड्डा राजपुर	पुरन घले	वाहिनी पति			bde05@nepalarmy.mail.np		
८	ट्राफिक कार्यालय डोटी		स.ई.		९८६५७१९०४५,	trafficdipayal407@gmail.com		
९	जिल्ला सरकारी वकिल कार्यालय	गोविन्द बहादुर चन्द	जि.न्या.	४२००७०	९८५८४४२२२०,	dotiattorney@gmail.com		
१०	को.ले.नि.कार्यालय	सिद्धराज ओझा	प्र.को.नि.	४९९०७७	९८५८४९०३९०,	kolenikadoti@gmail.com	४९९०७७	"
११	निर्वाचन कार्यालय	लक्ष्मीराज उपाध्याय	का.प्र.	४११०८३	९८४३७५६६५३, ९८५८४२००८३,	ec.deo.doti@gmail.com deo.doti@gmail.com		
१२	कारागार कार्यालय	सरिता चन्द	जेलर	४९९९८२	९८५८४३२७७७,	karagar.doti@gmail.com		"

१३	हुलाक निर्देशनालय, दिपायल	राम बहादुर साउद	शा.अ./नि. नि.	440149	9848479763,	fwrpddipayalpost@gmail.com		राजपुर
१४	इलाका हुलाक कार्यालय			४२०१०२	9848549119,			सिलगढी
१५	मालपोत कार्यालय	प्रेम बहादुर माझी	मा.अ.	४२०१०१	9858440666,	doti@dolma.gov.np	४२०१०१	सिलगढी
१६	खाद्य प्रविधि तथा गुण नियन्त्रण डिभिजन कार्यालय	सागर सापकोटा	का.प्र.	420324	9846071732,	ftqcdivdoti@gmail.com	420324	"
१७	नापी कार्यालय	ई. केशव चौलागाई	का.प्र.	420294	9858440295	doti@dos.gov.np		"
१८	लोक सेवा आयोग दिपायल कार्यालय	गोपीकृष्ण कोइराला	निर्देशक	440147	9858481111,	dipayal@psc.gov.np	420294	राजपुर
१९	गुणस्तर तथा नापतौल कार्यालय	टेकबहादुर थापा	स.नि./नि.का.प्र.	411186	9867231889	metrologysilgadhi@gmail.com		सिलगढी
२०	शिक्षा विकास तथा समन्वय ईकाइ	भिमप्रसाद पनेरु	का.प्र.	420135	9858433389	deodoti70@gmail.com		सिलगढी
२१	बाल सुधार गृह	सानुमाया लिम्बु	नि.का.प्र.	420078	9848628541,	balsudhargriha05@gmail.com sanumayalimbugurung@gmail.com	420078	"
२२	सडक डिभिजन कार्यालय	रमेश भट्टराई	का.मु.डि.प्र.	440232	9858480232,	drodoti2016@gmail.com	440151	कुलपाते
२३	यान्त्रीक कार्यालय	पञ्चकुमार तितजु	का.प्र.		9841514121,	mo_budar@dor.gov.np		बुडर
२४	तथाङ्क कार्यालय	खेमराज भट्ट	नि. त. अ.	440153	9858420151,	sodoti440153@gmail.com		राजपुर
२५	शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग, सघन शहरी तथा भवन निर्माण आयोजना	मनबहादुर परियार	का.मु. अयोजना प्रमुख	440118	9858440116,	pudbc.doti@gmail.com		राजपुर
२६	पर्वतीय जलाधार परियोजना	रामकृष्ण राजथला	का.प्र.		9858485561,			अछाम, साँफे
२७	क्षेत्रीय कृषि अनुसन्धान केन्द्र	विष्णु पौडेल	क्षे. नि.	094-440522	9858440167,	arsdoti@gmail.com	094-412162	भागेताडा
२८	करदाता सेवा कार्यालय	विरबहादुर ठगुत्रा	का.प्र.		9858491130 9858442221,	tso-dipayal@ird.gov.np		सिलगढी
२९	खप्तड राष्ट्रिय निकुञ्ज कार्यालय	सरोजमणि पौडेल	ब.ब.सं.अ.		9858455566,			

३०	सेती प्राविधिक शिक्षालय	सुशिला शर्मा	शिक्षालय प्र.	412176	9848422546,	stdipayal@gmail.com	412103	जोगीडात्रे
३१	उच्च सरकारी वकील कार्यालय		सहन्यायधिवक्ता		9865752266,	Hgao.dipayal@ag.gov.np		
प्रदेश अन्तरगतका कार्यालयहरु								
35	सुदूरपश्चिम प्रदेश प्रहरी कार्यालय	उत्तम सुवेदी	प्र.प्र.	412203	9858484444,	fwrpo.lekha@gmail.com supastatepolice.prabandha@gmail.com	412199	दिपायल
36	सुदूरपश्चिमप्रदेश प्रहरी तालिम केन्द्र	कृष्ण बहादुर पल्ली मगर	व.प्र.उ.	412173	9858475555,	ptcdipayaltrng@gmail.com hrsecptcdipayal@gmail.com		दिपायल
37	सुदूर पश्चिम क्षेत्रीय प्रहरी अस्पताल	वविता गजमेर अधिकारी	का.प्र.		9851021707,	fwrp.hospital@gmail.com		दिपायल
38	सुदूरपश्चिमसशस्त्र प्रहरी गुल्म नं. १ दिपायल	उमाकान्त जोशी	का.प्र.		9851281629,			दिपायल
39	कृषि विकास निर्देशनालय	खगेन्द्रप्रसाद शर्मा	निर्देशक	440010	9868864862			राजपुर
40	यातायात पूर्वाधार निर्देशनालय	जगतप्रसाद जोशी	निर्देशक		9858486540,	tidsudurpashchim@gmail.com		राजपुर
41	पशुपंछी तथा मत्स्य विकास निर्देशनालय	पानसिंह ठगुत्रा	निर्देशक	440146		rdlsdipayaldoti@yahoo.com		राजपुर
42	स्वास्थ्य निर्देशनालय	डा. जगदिश जोशी	निर्देशक	440120	9841943586,	phdnseven@gmail.com		राजपुर
43	शिक्षा विकास निर्देशनालय	दुर्गा दत्त विष्ट	निर्देशक	440135, 309	9858480770,	rdfwred@gmail.com		राजपुर
44	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय	मोहन सिं कठायत	का.प्र.	440114	9858440365,	csidbdotirajpur@gmail.com	440114	राजपुर
45	जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय	सुविक श्रेष्ठ	डि.प्र.	440168	9858448585,	iddoti@gmail.com		राजपुर
46	जिल्ला अस्पताल	डा. सुजित मण्डल	मे.सु.	420267	9858459999,	dhdoti.hospital01@gmail.com		सिलगढी
47	स्वास्थ्य कार्यालय	रमेश मलासी	ज.स्वा.नि.	420,043,19	9848694537,	dhodoti1@gmail.com	420043	"
48	भू-तथा जलाधार व्यवस्थापन कार्यालय	निर्पेश अवस्थी	ब.ज.व्य.अ.	420258	9849031250,	swmodoti@gmail.com	420258	"
49	डिभिजन वन कार्यालय	गोकुल रिजाल	डि.व.अ.	420162	9858440145,	dfodoti1@gmail.com	420106	"

50	भेटेनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र,	हरि सिं भण्डारी	अधिकृत छैठौ	420114	9868711257, 9848604444,	vethospitaldoti@gmail.com		"
51	शहरी विकास तथा भवन कार्यालय	सुविक श्रेष्ठ	सि.डि.ई.	440118	9861158039,	udbodoti@gmail.com	440116	"
52	यातायात व्यवस्था कार्यालय	पूर्ण शाह	का.प्र.	440522	9858440106,	yatayatoffice@gmail.com		"
53	जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र	विद्या घिमिरे (देउवा)	नि.का.प्र.	412198	9848600178,	bidhyaghimere6@gmail.com	412189	दिपायल
54	खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय	गृष्म थापा	डि.प्र.	440119	9858489222,	wss.doti@gmail.com	४४०३१२	राजपुर
55	शिक्षा तालिम केन्द्र दिपायल	गोविन्द्र प्रसाद पोखरेल	का.प्र.	412035	9858480770,	etcsupa@gmail.com		जोगीडाब्रे
56	पूर्वाधार विकास कार्यालय, डडेल्धुरा	नवराज रावल	का.प्र.	096- 410061	9858784678,	p7ido.dadeldhura@gmail.com		सिलगढी (जि.स.स.)
57	कृषि ज्ञान केन्द्र	गंगादत्त अवस्थी	नि. प्र.	411126	9858484126,	dotiakcc@gmail.com		सिलगढी
58	सामाजिक विकास कार्यालय	जयदेव महारा	का.प्र.		9858488499,			
59	प्रादेशिक सुशासन केन्द्र	गेहेन्द्र बम	का.प्र.	094- 590039	9858433375,	pcggdoti@gmail.com		पुत्रा, सिलगढी
			का.प्र.		9848788184,			
60	प्रदेश लेखा इकाई कार्यालय	पूर्ण बहादुर खडका	का.प्र.		9848482020,	pauodoti@gmail.com		राजपुर

स्थानीय तहका कार्यालयहरू:

1	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय	खेम राज गुरुङ	नि.जि.स.अ.	420२४२, १५६	9868522176,	ddcdoti094@gmail.com	420033	सिलगढी, डोटी
2	दिपायल सिलगढी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय	शंकर सुचिकार	नि.प्र.प्र.अ.	420297	9848475592,	prakash321joshi@gmail.com		सिलगढी, डोटी
					9858432111,	info@dipayalsilgadhimun.gov.np		
3		हरिश्चन्द्र शाह	नि.प्र.प्र.अ.		9858485777	ito.shikharmun@gmail.com		

	शिखर नगरपालिका, नगरकार्यपालिकाको कार्यालय					shikharmunicipality@gmail.com		पचनाली, डोटी
4	सायल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	विजय कुमार चौधरी	प्र.प्र.अ.		9858444333,	sayal.doti@gmail.com		दुदुलेगडा, डोटी
5	जोरायल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	गणेशदत्त भट्ट	प्र.प्र.अ.		9749962412	jorayalrmp@gmail.com		राउतकट्टे, डोटी
6	के.आई.सिंह गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	हिमाल डंगौरा	प्र.प्र.अ.		9858484717	kisingh.rm@gmail.com		वायल, डोटी
7	बडीकेदार गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	सन्दिप न्यौपाने	प्रमुख प्र.अ.		9858428000	ito@badikedarmun.gov.np		खड्यौली, डोटी
						suchana.adhikari@badikedarmun.gov.np		
8	पुर्वीचौकी गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	बिक्रम श्रेष्ठ	प्र.प्र.अ.		9851338111	ito.purbichaukimun@gmail.com		सानागाँउ, डोटी
9	आदर्श गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	पदमराज अवस्थी	प्रमुख प्र.अ.		9858489993	aadarshmun@gmail.com		मौवानगरद, डोटी
10	बोगटान फुड्सिल गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय	भरत बहादुर चन्द	प्रमुख प्र.अ.		9858477076	icto.bogatanmun@gmail.com		चवराचौतारा, डोटी
					9865746187	-		

संस्थानका कार्यालयहरू:

1	नेपाल टेलिकम दिपायल	प्रकाश चौधरी	सहायक	440198	9857021144,	ppsdoti@ntc.net.np	440277	राजपुर
2	नेपाल टेलिकम, सिलगढी	अशोक यादव	प्रमुख	420222	9851347840,	gagan.thakuri@ntc.net.np	420322	सिलगढी
3	नेपाल विद्युत प्राधिकरण डोटी वितरण केन्द्र, दिपायल	राजेन्द्र लाल देव	वि.के.प्रमुख	412222	9858440184,	nea.doti2013@gmail.com	412183	दिपायल
4	नेपाल विद्युत प्राधिकरण सिलगढी युनिट कार्यालय	नृप बहादुर मलासी	सुपरभाइजर	411075	9865651641,			सिलगढी
5								
6	कृषि विकास बैंक	धर्म सिं ऐरी	प्रवन्धक	420041	9848724043,	silgadhi.branch@adbl.gov.np	411180	"

7	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक	पूर्ण सिंह कुँवर	प्रबन्धक	412249	9848840452, 9858448888,	doti@rbb.com.np	420055	"
8	राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक दिपायल	गणेश बहादुर विष्ट	प्रबन्धक	412249	9848617138,	dipayal@rbb.com.np		
9	नेपाल राष्ट्र बैंक धनगढी			091- 527701		nrbdhn@nrb.org.np		
10	सिलगढी खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति	जगत बहादुर खड्का	का.प्र.	420607	9848597309,			"
11	युवा तथा साना व्यवसायी स्वरोजगार कोष		प्रमुख					"
12	खप्तड पर्यटन विकास समिति	प्रेम कुँवर	प्रमुख	420104	9868529096,			"
13	डोटी उद्योग वाणिज्य संघ	विक्रमबहादुर साउद	प्रमुख	412108	9848431246	ccidoti@gmail.com		दिपायल
14	जिल्ला खेलकुद विकास समिति	हर्क बहादुर बोगटी	का.प्र.	420010	9868893464,			सिलगढी
15	नेपाल परिवार नियोजन शाखा कार्यालय	हरिओम श्रेष्ठ	व.शा.प्र.	420042		fpandoti@fpan.org.np		"
16	डोटी चेम्बर अफ कमर्स	खगेन्द्र बहादुर साउद	अध्यक्ष	412157	9858440161,	dotichamber@gmail.com		दिपायल
17	नेपाल नेत्र ज्योती संघ	गोविन्दराज जोशी	सभापती		9848434888,			सिलगढी
18	नेपाल नागरिक उड्डयन कार्यालय विमानस्थल	योगेन्द्र प्र. शर्मा	ई.	412193	9841416522,			दिपायल
19	होटल व्यवसायी संघ	राजेन्द्र विक्रम शाही	अध्यक्ष		9848550198,			दिपायल
20	नेपाल निर्माण व्यवसायी संघ	घनश्याम पाठक	अध्यक्ष		9858440188,			सिलगढी
21	शैलेश्वरी यातायात व्यवसायी संघ	गणेश मलासी	अध्यक्ष		9851101767,	saileshworiyatayat@gmail.com		"
22					9858440319,			
23	जिल्ला युवा परिषद/समिति	वम बहादुर वम	अध्यक्ष		9848463323,			सिलगढी
24	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी	खडका खडका	अध्यक्ष	४२०२२८	9848434672,	dotinrcs@gmail.com	094-420228	सिलगढी
25	जिल्ला डोटी शाखा ।	इश्वरी वड	मन्त्री					

26	शैलेश्वरी मन्दिर विकास समिति	प्रेम शंकर भट्ट	अध्यक्ष		9841273371,			सिलगढी
27	नगर विकास समिति		स.स.	४४०११६				राजपुर
28	जिल्ला वाल संगठन	महेन्द्र श्रेष्ठ	अध्यक्ष		9848605100,			सिलगढी
29	नेपाल आयल निगम लि. शाखा कार्यालय, दिपायल					bo.dipayal@noc.org.np		
30	नेपाल आयल निगम	सिव खनाल	का.प्र.		9851043866,	shivakhanal486@gmail.com		

अन्य समितिहरू:

1	गैर सरकारी संस्था महासंघ	लाल बहादुर वि.क.	अध्यक्ष		9848628447,	bklal2044@gmail.com		सिलगढी
2	सामुदायिक विकास केन्द्र	हेम राज जोशी	अध्यक्ष	440426, ४२०३८१	9848767391,	hemcdcdoti@gmail.com, cdcdoti@gmail.com		"
3	सामुदायिक विकास मञ्च	खडक राज शर्मा	अध्यक्ष		9848554839,			"
4	समाज सेवा डोटी	नविन श्रेष्ठ	अध्यक्ष	420026	9848431687,			"
5	सम विकास केन्द्र	अधिराज वि.सी.	अध्यक्ष		9848457512,			"
6	सगरमाथा स्वास्थ्य प्रतिष्ठान	प्रेम शंकर भट्ट	अध्यक्ष	420052	9841273371,			"
7	कृष्ण प्र. भट्टराङ्ग स्मृति प्रतिष्ठान	सिद्ध ब. विष्ट	अध्यक्ष		9848939696,			"
8	शैलेश्वरी सामुदायिक समूह	रोशन कठायत	अध्यक्ष		9849662777,			"
9	सुदूरपश्चिम सांस्कृतिक समाज	झलक पाली	अध्यक्ष		9868534000,			"
10	सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ	कृष्ण मलासी	अध्यक्ष					"

एफ.एम./क्रियाशिल पत्रकार:

1	रेडियो नेपाल प्रादेशिक प्रसारण केन्द्र	दान सिं ऐर	का.प्र.	४४००१८		radiodipayal@gmail.com		समुहगाड
2	नेपाल पत्रकार महासंघ	मोहन शाही	अध्यक्ष	420148	9848628655,	samrat.milan@gmail.com		सिलगढी
3	आम सञ्चार नेपाल	अरुण वम	अध्यक्ष		9848566595,			
4	रेडियो शैलेश्वरी	विक्रम खडका	स्टे.म्या.	420271	9865643355,	sfmdoti@gmail.com		"

5	रेडियो डोटी	गणेश मौनी	स्टे.म्या.		9848617850,	radiodoti98.5@gmail.com		"
6	रेडियो त्रिवेणी	कर्ण चन्द	स्टे.म्या.		9848473593,	tribenifm94@gmail.com		"
7	बिम्ब साप्ताहिक	रामहरी ओझा	सम्पादक		9848600380,			"
8	वेस्ट न्यूज साप्ताहिक	खगेन्द्र सिंह	सम्पादक		9849621573,			"
9	नेपाल पथ दैनिक	मोहन शाही	सम्पादक		9841787726,			दिपायल
10	प्रेश संगठन	कर्ण चन्द	अध्यक्ष		9858466666,			सिलगढी
11	नजर साप्ताहिक	झलक पाली	सम्पादक		9868553400,			सिलगढी
12	घण्टेश्वर Online	शंकर थापा	सम्पादक	420271	9848651888,	virkuti@gmail.com www.ghanteshwor.com		सिलगढी
13	नेपाल प्रेश युनियन	प्रकाश बम	अध्यक्ष		9848464468,			
14	सामूदायिक रेडियो बडीकेदार	गणेश मौनी			9858434444,			
15	जनता टेलिभिजन	रोजेन्द्र जोशी	सम्पादक		9848479261,			
16	शैलेश्वरी टाईम (पत्रिका)	रोजेन्द्र जोशी			9848479261,			
17	प्रेश चौतारी	नारद नेपाली			9865790551,			
18	टि.बि. टुडे टेलिभिजन	चक्र बहादुर मल्ल			9869438110,	mallarohit99@gamil.com		

शैक्षिक संस्था र अन्य

१	डोटी बहुमुखी क्याम्पस डोटी	दिलानन्द जोशी	क्यापस प्रमुख	094-411110		dmcdoti@gmail.com, info@domc.tu.edu.np		
२	राष्ट्रिय परीक्षा बोर्ड शाखा कार्यालय डडेल्धुरा	श्री नारायण प्रसाद भट्ट	कार्यालय प्रमुख	420213/214	9858752700	nebdadeldhura@gmail.com		
३	महिला वालवालिका तथा जेष्ठ नागरिक मन्त्रालय राष्ट्रपति महिला उत्थान कार्यक्रम सिहदरवार, काठमाण्डौ	नीता शर्मा			9851255254	pup.mowcsc@gmail.com		

अनुसूची ३
जिल्ला स्थित स्थानीय तहगत निर्वाचित वडा अध्यक्षहरुको नामावली

सि.न.	दिपायल सिलगढी नपा	अध्यक्षको नाम	फोननं.
१	वडा न .१	कृष्ण वहादुर साउद	९८६८८४८७६९
२	वडा न .२	राजेन्द्र खड्का	९८४८५२६४१४
३	वडा न .३	नारायण सिंह साउद	९८६८४०५६०२
४	वडा न .४	अशोक कुमार सोप	९८५८४४०३७६
५	वडा न .५	गणेशभण्डारी	९८६८४४९५९५
६	वडा न .६	नरेश मलासी	९८५८४६७७७७
७	वडा न .७	कर्ण वहादुर विष्ट	९८६५७४६४३१
८	वडा न .८	दशरथ वलायर	९८६८५३५४९३
९	वडा न .९	हर्क वहादुर साउद	९८४८६७७०१५

सि.न.	शिखर नपा	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	दिपक वोगटी	९८६८५२०००८
२	वडा न .२	गणेश वोगटी	९८४८४५८८६५
३	वडा न .३	गणेश वहादुर जोरा	९८६८७०३१७६
४	वडा न .४	टेक वहादुर मल्ल	९८४८४३८५२८
५	वडा न .५	डम्बर वहादुर कार्की	९८६५७४६८६५
६	वडा न .६	धिरक वहादुर सिंह	९८५८४४००७७
७	वडा न .७	टेकराज भट्ट	९८४१४७०६९८
८	वडा न .८	लाल वहादुर महारा	९८६५९७१०७८
९	वडा न .९	जगन्नाथ भट्ट	९८४८८०४९४३
१०	वडा न .१०	मिन वहादुर वलायर	९८२४६७७८१३
११	वडा न .११	कर्ण वहादुर विष्ट	९८६५६९६२९६

सि.न.	आदर्श गाउपालिका	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	भरत वहादुर खड्का	९८४८४७४९५७
२	वडा न .२	रमेश वहादुर साँउद	९८४९६८९८७३
३	वडा न .३	दिपेन्द्र प्रसाद पाठक	९८४८४७८८००
४	वडा न .४	खगेन्द्र राज ओझा	९८४८४३४४५३
५	वडा न .५	उत्तम वहादुर सिंह	९८४९५६५९९६
६	वडा न .६	लाल वहादुर खडायत	९८६८५८८५२९
७	वडा न .७	लाल वहादुर विष्ट	९८४८४४७९३६

सि.न.	बडिकेदार गाउँपालिका.	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	डबल वहादुर वोहरा	९८५८४२९००७
२	वडा न .२	प्रेम वहादुर घर्तिमगर	९८४८५९२३२३
३	वडा न .३	रामवहादुर गुरुङ्ग	९८४८४५००४३
४	वडा न .४	कर्ण वहादुर जेठारा	९८६८५८९६६५
५	वडा न .५	पदम सिंह वोहरा	९८४८६६२०३०

सि.न.	बोगटान फुडसिल गाउपालिका	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	खेम वहादुर मगर	९८४८६४२०२४
२	वडा न .२	भरत वहादुर बम	९८६७५९४३६४
३	वडा न .३	कृष्ण वहादुर बम	९८४८२०८०९३
४	वडा न .४	दिप वहादुर बम	९८६५८८९७२३
५	वडा न .५	राम वहादुर वोहरा	९८६९५०९०४२
६	वडा न .६	श्याम वहादुर बोगटी	९८४८५२२३७८
७	वडा न .७	चन्द्रभान सुनार	९८४८४७४३२९

सि.न.	के.आई. सिंह गाउँपालिका	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	कृष्ण वहादुर वम	९७४९३१०६९९
२	वडा न .२	नेत्र वहादुर रावल	९८४८४७६४९६
३	वडा न .३	राम वहादुर कुवर	९८४८५२६१२६
४	वडा न .४	जय वहादुर धामी	९८५८४८८०८०
५	वडा न .५	दुर्गा सिंह रावल	९८४८५६६३६३
६	वडा न .६	कृष्ण प्रसाद जैशी	९८४८५२६२६६
७	वडा न .७	दिल वहादुर वलायर	९८४८६८७७९९

सि.न.	सायल गाउँपालिका	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	लाल वहादुर रोकाया	९८४००२७९०३
२	वडा न .२	मान वहादुर सिंह	९८५८४४७७७
३	वडा न .३	नवराज उपाध्याय	९८४८६९४७५९
४	वडा न .४	जगत वहादुर सिंह	९८६३३०६८१६
५	वडा न .५	बहादुर साउद	९८४८४१८२७७
६	वडा न .६	दिपक वहादुर साउद	९८४८४२२३६६

सि.न.	पुर्वीचौकी गाउँपालिका	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा न .१	अंक वहादुर खड्का	९८४०७१७८८३
२	वडा न .२	यज्ञेन्द्र बठकुल्ला.	९८५८४४१०००
३	वडा न .३	खडक वहादुर धामी	९८४४६८८२१३
४	वडा न .४	बल वहादुर खड्का	९८४८४०६८३५
५	वडा न .५	खडक वहादुर साउँद	९८४८५२७९४४
६	वडा न .६	प्रेम भण्डारी	९८०४६००७२२
७	वडा न .७	प्रेम वहादुर खड्का	९८४९८०१४३३

सि.न.	जोरायल गाउँपालिका	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
१	वडा नं. १	जगत बहादुर मल्ल	९८६८५५४३६३
२	वडा नं. २	वीर बहादुर दर्लामी	९८६८९७६९३८
३	वडा नं. ३	नविन ओझा	९८४८४९७०५०
४	वडा नं. ४	नन्दराज भट्ट	९८६५६२३३५६
५	वडा नं. ५	ध्वज बहादुर देउवा	९८६४६३५८४०
६	वडा नं. ६	गणेश बहादुर वोहरा	९८६३३५७४३८

अनुसूची ४

जिल्ला स्थित नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूको विपद् सम्पर्क व्यक्तिहरूको विवरण

क्र.सं.	स्थानीय तहको नाम	विपद् Focal person को नाम	सम्पर्क नं.
१	दिपायल सिलगढी नगरपालिका	रमेशचन्द्र जोशी	९८४८६०१४१४
२	शिखर नगरपालिका	कृष्ण कठायत	९८६५६२६७००
३	पूर्विचौकी गाउँपालिका	लक्ष्मण बहादुर खड्का	९८४३७४०४१४
४	आदर्श गाउँपालिका	गणेशराज ओझा	९८४८४३१६३८
५	के.आई सिंहगा.पा	कमल बहादुर हमाल	९८४८४५९४५०
६	सायल गा.पा.	मदन खड्का	९८५८४८८९९८
७	जोरायल गा.पा.	हेमाकुमारी कपड्याल	९८४८६३०५३५
८	बोगटान फूड्सिल गा.पा.	नवराज जोशी	९८५८४९१६२५
९	बडिकेदार गा.पा.	चक्र बहादुर कलेल	९८४८६२७९५४

अनुसूची ५
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा डोटी
उपशाखाहरुको ठेगाना र सम्पर्क व्यक्ति

क्र.स	उपशाखाको नाम	पत्राचार गर्ने ठेगाना	सभापतीको नाम	सम्पर्क नम्बर	सचिवको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	पोखरी उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. ७ पोखरी	जय ब. खड्का	९८४८७९०९६	टेक खड्का	९८४८७९०७१
२	गाजरी उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. ६ गाजरी	तेजनाथ जोशी	९८४८५३९३८६	सुर्य थापा	९८४०२३२०५३
३	खप्तड उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. ४ सानागाउँ स्वास्थ्य चौकी नजिक	थिर बहादुर खड्का	९८४८७७१३६३	रुप बहादुर खड्का	९८४८४९३०५
४	सूर्यकिरण उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. ६ काडामाण्डौ पौवागडा	खण्टे साउँद	९८६३३८१७७	विक्रम कठायत	९८६३९०६४०९
५	गौरगाउ उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. ३ गौरगाउँ	भक्त बोहरा	९७४९०२४५९२	दल ब. नेपाली	९८४८६६२८१
६	बगलेक उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. २ बगलेक वाडी	भिम ब.ओली	९८४८६६२१८२	प्रकाश ठकुल्ला	९८४८४१८३६०
७	खिरसैन उपशाखा	पुर्वीचौकी गा.पा. १ खिरसैन फुलौट	गणेश खड्का	९८४८६५५५२४	जीत खड्का	९८४८७८९६३
८	डौड उपशाखा	सायल गा.पा. ५ दुदेलिगडा, डौड	महादेव उपाध्याय	९८४८५७७४९५	विष्णुराज जोशी	९८४८६५५५००
९	नमादेव उपशाखा	आदर्श गा.पा. २ कालिकास्थान मौवा	कुलराज ओझा	९८४८४४९४६१	हरिप्रसाद ओझा	९७४८६५९९९
१०	देहिमाडौ उपशाखा	आदर्श गा. पा. ४ देहिमाण्डौ महादेवस्थान	धर्मराज ओझा	९८४८४३७७५५	मोहनलाल रौतेडा	९८६८८०१५२०
११	गोपघाट उपशाखा	शिखर न.पा. ८ गोपघाट	मुरलीधर भट्ट	९८४८६४३२४०	अर्जुन कु बलायर	९८४८४३७७२२
१२	पचनली उपशाखा	शिखर न.पा. ४ तल्कोट पचनली	मान ब साउद	९७४९०१८५२	गणेश ब मल्ल	
१३	मुडभारा उपशाखा	शिखर न.पा. ४ मुडभारा	केशवराज जोशी	९८६८५३४०२६	तिलक ब. महारा	९८४८४४९३२६
१४	दुर्गमाण्डौ उपशाखा	के. आई सिं गा.पा. ४ दुर्गमाण्डौ	डबल ब. विष्ट	९८४८६२०५७५	डिल्ली राज जोशी	
१५	लानाकेदार उपशाखा	बडीकेदार गा.पा. ५ लानाकेदारेश्वर रन्तोला	प्रकाश चन्द्र	९८६८६९८८२७	खेमराज मल्ल	९८४८५४९०५८
१६	गर्तोलानगर उपशाखा	बडीकेदार गा.पा. १ विपिनगर पुलबजार बछेन	ज्ञानी प्र. ओझा	९८६२६०५११	नवराज जोशी	९८४८६३११८८
१७	जोरायल उपशाखा	जोरायल गा.पा. ३ सरस्वतीनगर रावतकट्टे	डम्मर साउँद	९८४८६६३७००	देवराज भट्ट	९७४९०३०४१०
१८	बुडर उपशाखा	जोरायल गा.पा. २ बुडर बजार, छतिवन	रामदत्त भट्टराई	९७४९०११६४	विसन धामी	९७४९०१३२२५
१९	आनन्दनगर उपशाखा	दि.सि.न.पा ७ उडीतोला	गणेश ब खड्का	९८४८४७८६२२	उपेन्द्र खड्का	९८४८४७८६२२
२०	शैलेश्वरी उपशाखा	दि.सि.न.पा ६ मल्लो बजार	अरुण महत	९८४८०४८०९	ओम जोशी	९८४८४५९३५६
२१	दिलेश्वर उपशाखा	दि.सि.न.पा ४ राजपुर	अनन्त कठायत	९८४८६६२४२६	दिर्घ नेगी	९८४८४३१४३
२२	सुनादेवी उपशाखा	दि.सि.न.पा. ८ लडागडा	मान बहादुर कठायत	९८६८५८८९२४	दिपेश कठायत	९८६८५८८९०५
२३	बोगटान उपशाखा	बोगटान गा.पा.	हेम बम	९८४८४०९८६८		

अनुसूची ५.१
न.पा. तथा गा.पा. स्तरीय सम्पर्क व्यक्तिको विवरण

क्र.स.	स्थानीय तह	संस्थाको नाम	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं
१	पूर्वीचौकी गा.पा	ने.रे.सो. खप्तड उपशाखा	जगत ब. खड्का	९८४६७७४४७
२	बडीकेदार गा.पा.	ने.रे.सो. बडीकेदार समन्वय समिति	गणेशराज जोशी	९८४६४१५२२
३	दि.सि.न.पा.	ने.रे.सो. आनन्दनगर	गणेश ब. खड्का	९८४७४७६२२
४	सायल गा.पा.	ने.रे.सो. डौड उपशाखा	महादेव उपाध्याय	९८४६७७४९५
५	आदर्श गा.पा.	ने.रे.सो. नमादेव उपशाखा	विजयराज ओझा	९८४३४६७८
६	शिखर न.पा	ने.रे.सो. गोपघाट उपशाखा	अर्जुनकुमार बलायर	९८४३३७२२
७	के.आई.सिंह गप	ने.रे.सो. दुर्गामाण्डौ उपशाखा	डबल विष्ट	९८४६२०५७५
८	जोरायल गा.पा.	ने.रे.सो. जोरायल उपशाखा	डम्मर साउँद	९८४६६३७००
९	बोगटान फुडसिल गा.पा.	ने.रे.सो. बोगटान उपशाखा	लाल ब. वि.क.	९८४८६२८४४७

अनुसूची ५.२
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोलीको विवरण

क्र.स.	विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोलीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क व्यक्ति	सम्पर्क नं
१.	लनाकेदारेश्वर विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	बडीकेदार गा.पा. ५ लानाकेदार	भीम बहादुर बोहरा	९८१६८२२६६६
२.	बी.पी.नगर विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	बडीकेदार गा.पा. १ बछैन	सुरेन्द्र बोहरा	९८००६४६६९९
३.	बुडर विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	जोरायल गा.पा. २ छतिवन	कल्यान सिं धामी	९७४९०१३२२५
४.	जोरायल विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	जोरायल गा.पा. ३ सरस्वतीनगर	सरस्वती मडै	९८६८७५९०२५
५.	गोपघाट विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	शिखर न.पा. ८ गोपघाट	मान बहादुर बलायर	९८४८४७६२०५
६.	पचलानी विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	शिखर न.पा. ६ पचनानी	ज्ञानेन्द्र मल्ल	९८४८६८७६५०
७.	मुडभरा विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	शिखर न.पा ४ मुडभरा	मनोज भट्ट	९८६८५५३१३६
८.	दुर्गामाण्डौ विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	के.आई.सि. गा.पा. ४ दुर्गामाण्डौ	ठक कुवर	९६९९४१३८४५
९.	दिपायल विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	दि.सि.न.पा ३ दिपायल	जीवन नेगी	९८४८६५१९००
१०.	कालिकास्थान विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	आदर्श गा.पा. २ कालिकास्थान	गणेश खड्का	९८४८६९४७८७
११.	देहिमाण्डौ विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	आदर्श गा.पा. ४ महादेवस्थान	भोजराज ओझा	९८६५७४६२३७

१२.	डौड विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	सायल गा.पा. ४	मान ब. थापा	९८६८४३८२२१
१३.	पोखरी विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. ७ पोखरी	नवीन साउंद	९८१२६६४८९१
१४.	गाजरी विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. ६ गाजरी	सुर्य थापा	९८४०२९२०५३
१५.	सानागाउँ विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. ४ सानागाउँ	थिर ब. खड्का	९८४८६४१३७४
१६.	काडामाण्डौ विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. ५ काडामाण्डौ	राधिका कठायत	९८४८७७६२४३
१७.	गैरागाउँ विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. ३ गैरागाउँ	टेक चयडा	९८६५६४९९११
१८.	बगलेक विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. २ बगलेक	भमि बहादुर ओली	९८४८६६२१८२
१९.	खिरसैन विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	पूर्वीचौकी गा.पा. १ खिरसैन	गोविन्द खड्का	९७४९०२४६९५
२०.	उडीतोला विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	दि.सि.न.पा. ७ उडीतोला	राम ब. खड्का	९८४८४१८५५४
२१.	सिलगढी विपद् प्रतिकार्यका लागि सामुदायिक पहल टोली	दि.सि.न.पा. ६ सिलगढी	ओमराज जोशी	९८४८४५९३५६

अनुसूची ६

जिल्लामा विपद् सम्बन्धी कार्यरत रहेका गैरसरकारी संघ संस्थाहरुको विवरणः

सि.न	संस्थाको नाम	प्रमुखव्यक्ति	सम्पर्क नम्बर	E-mail ठेगाना
१	नेपाल रेडक्रस सोसाइटी डोटी शाखा	खडक बहादुर खड्का	४२०२२८, ९८४८४३४६७२	dotinrcs@gmail.com
२	वर्ल्ड भिजन डोटी	गांगी बलायर	९८४८४३१८९९	
३	Good neighbors Nepal	तेजप्रसाद शर्मा	४२०१०५, ९८४९१२३४७८	
४.	गै.स.स. महासंघ	लाल ब. बि.क.	९८४८६२८४४७	
५	परिवार नियोजन संघ	गिरिराज भण्डारी	०९४-४२००४२	
६	सम विकास केन्द्र (EDC)	अधिराज वि.सी.	०९४-४०३४०	
७	सामुदायिक विकास केन्द्र (CDC)	हेम राजजोशी	०९४-४२०१८१, ९८४८७६७३९१	cdcdoti@gmail.com
८	सामुदायिक विकास मञ्च(CDF)	खडकराज शर्मा	०९४४२०२१२	
१०	सोर्स नेपाल	लाल ब. बि.क.	०९४-४११०५६, ९८४८६२८४४७	bklal2044@gmail.co

अनुसूची ७

डोटी जिल्लामा संचालनमा रहेका एम्बुलेन्सहरुको विवरण

S.N	District	Municipality	Organization Name	Ambulance Number	Type of Ambulance(A,B,C)	Focal Person Name	Focal Person Contact No	Driver Name	Driver Contact	Office Contact	Office Email	GPS Connected(Y/N)	Remarks	
1	Doti	Dipayal Silgadhi Municipality	Dipayal Silgadhi Municipality	सु.प.००१५४९४	ख	Ganesh Bdr Bhandari	9848431988	Bhim Bohara	9840660360	94420297	info@dipayalsilgadhinun.gov.np	No		
2			District Hospital Doti	N/A	ख	Muskan Joshi	9868215813	Dammar pali	9842869330	94420019	dhdoti.hospital01@gmail.com	yes		
3			Nepal Redcross society Doti	सु.प्र.०१-००१ च.३८५७	ख	Prakash KC	9848655590	N/A				dotinrcs@gmail.com	yes	
4			Police Hospital,Dipayal	बा.१५.७२९०	ख	Khadak Bdr Bhutel	9848522241	Karbir Singh Thagunna	9858750062	94412135			NO	
5			Chopra Hospital,Dipayal	सु.प्र.०१००१च२ द७१	ख	Manjit Singh Chopda	9841537744	Binod B.K.	9865739109	94412139			NO	

6		Mahakali Polyclinic	सु.प्र.०१००१च३३ २१	ख	Padam Mahara	9848431068	Kesab Pal	9868483871	94440068		NO		
7		Purbichauki Rural Municipality	Sanagaun HP	से १ क ३१२	ख	Ram p Pathak	9848434518	Dammar Khadka	9848624151	9848434518	ito.purbichaukimun@gmail.com	NO	
8		Shikhar Municipality	Shikhar Municipality	से १ झा ३१९	ख	Pramananda sharma	9848460153	Ram b rawal	9844811509	9848460153	shikharmunicipality@gmail.com	yes	
9		Aadarsha Rural Municipality	Aadarsha Rural Municipality	सु प प्र ०१-००१ क ४१०	ख	Bam B khadka	9848434044	Min B Rokaya	9860626977	9860626977	khadkabam4044@gmail.com	NO	
10		K I Singh Rural Municipality	K I Singh Rural Municipality	सु प प्र ०१-००१ क ४१८	ख	Janak Kathayat	9858481444	Khagendra Bogati	9868522161	9858481444	kising.rm@gmail.com	Yes	
11		Badikedar Rural Municipality	Badikedar Rural Municipality	से १ क २८१	ख	Khadak B Dhami	9848725574	Ram B badaila	9868845644	9848725574	doti.badikedar@gmail.com	Yes	

12		Barchain HP	बा.प्र. ०१-००२ क्र १५३९	ख	Shyampati Chaudary	9865605049	Surendra Bohara	9840773398	9865840893	kabindrashah02@gmail.com	Yes
13	Sayal Rural Municipality	Daud HP	से १ क्र ३३४	ख	Shivraj joshi	9848597413	Narath Bist	9865960057	9848597413	joshishivraj66@gmail.com	No
14	Bogatan Fudsil Rural Municipality	Kanachaur HP	सु प प्र ०१-००१ क्र ४९८	ख	Hasta Buda	9848530817	Suraj Bam	9866509011	9848530817	hastabuda89@gamil.com	NO
15	Jorayal Rural Municipality	Chatiwon HP	से १ क्र ३०५	ख	Bir B darlami	9868176938	Shyam B Mall	9868707040	9848478988		NO

अनुसूची ८

डोटी जिल्लामा संचालित दमकलको विवरण

गा.पा./न.पा.	स्वामित्व	गाडी नम्बर	संख्या			चालकको नाम	चालकको नम्बर	वैकल्पिक सम्पर्क नम्बर
			चालुअवस्थामा रहेका	चालुअवस्थामा नरहेका	जम्मा			
दिपायल सिलगढी न.पा.	दिपायल सिलगढी न.पा.	से.१३.११३	१	०	१	शिवराज नेपाली	९८६८८११९५	९८४८४५९३४४

डोटी जिल्ला अन्तर्गतका नगरपालिका र गाउँपालिकाहरूको वडाहरूमा विपद्को समयमा तत्काल क्षतिको विश्लेषण गर्नका लागि प्रयोग गरिने प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम र सो पश्चात विस्तृत रूपमा क्षतिको विवरण संकलन गरिने फाराम

अनुसूची: ९
नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय

प्रारम्भिक द्रुत लेखाजोखा फाराम (Initial Rapid Assessment, IRA)

१. घटनास्थलको जानकारी

प्रदेशको नाम : सुदूरपश्चिम	जिल्लाको नाम : डोटी	गाउँ/नगरपालिकाको नाम :
वडा नम्बर :	सूचना संकलन मिति :	गते/महिना/साल :

२. घटनास्थलको वस्तुस्थिति

विपद्को प्रकार	घटना घटेको मिति	घटना घटेको समय
मौसमको वर्तमान अवस्था कस्तो छ ?		☐ सामान्य ☐ प्रतिकूल
सदरमुकामबाट अनुमानित दुरी		

मृतकसंख्या	बेपत्तासंख्या	घाइते संख्या	जम्मा प्रभावित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :	जम्मा विस्थापित (अनुमानित घरधुरी संख्या) :
महिला :	महिला :	महिला :		
पुरुष :	पुरुष :	पुरुष :		
वालवालिका :	वालवालिका :	वालवालिका :		
अन्य :	अन्य :	अन्य :		
जम्मा :	जम्मा :	जम्मा :		

खोज तथा उद्धारको अवस्था	☐ भइरहेको ☐ नभएको ☐ उद्धार संख्या
विस्थापितहरू हाल ठाँउ/संरचना बसिरहेको	☐ विद्यालय: संख्या ☐ सार्वजनिक भवन संख्या

	☐ सडक छेउ संख्या ☐ वन क्षेत्र: संख्या ☐ आफन्त/छिमेकी: संख्या ☐ अन्य (उल्लेख गर्ने) संख्या	
--	---	--

अहिले प्रभावित स्थानसम्म आवत-जावतको अवस्था	☐ ठिक छ ☐ कठिन छ ☐ वन्द छ	सामान्य अवस्थामा यातायात सेवाको पहुँच ☐ छ ☐ छैन	सवारी साधन/यातायात सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
नजिकै चालु हेलीप्याडको अवस्था				
☐ चालु ☐ अवरुद्ध ☐ छैन				

संचार सेवा	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
विद्युत सेवा उपलब्ध	☐ अवरुद्ध भएको ☐ अवरुद्ध नभएको
प्रभावित परिवारको संचित खाद्य सामग्री	☐ क्षति भएको (घरघुरी संख्या) ☐ क्षति नभएको (घरघुरी संख्या)
स्वास्थ्य सेवा	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या.....) तत्काल उपचारका लागि स्थानान्तरण गर्नुपर्ने भएमा, संख्या:

सञ्चालित स्वास्थ्य सेवाकोलागि औषधी आवश्यक	☐ उपलब्ध छ ☐ उपलब्ध छैन
बिद्यालय	☐ सञ्चालनमा भएको (संख्या) ☐ सञ्चालनमा नभएको (संख्या) प्रभावित विद्यार्थीहरूको संख्या
खानेपानीको आपूर्ती	☐ सुचारु (पर्याप्त) (संख्या: ...) ☐ अपरिपुष्ट (संख्या: ...) प्रभावित घरधुरी संख्या: ...
भौतिक संरचना	
निजी घर	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)
सरकारी कार्यालय / भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)
सामुदायिक भवन	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)
कृषि बालीको क्षति	☐ क्षति (अनुमानित क्षेत्रफल (विघा / रोपनी)
पशु चौपाया क्षति	☐ (अनुमानित संख्या.....)
पंक्षी क्षति	☐ (अनुमानित संख्या.....)
अन्य क्षति	☐ पूर्ण क्षति (संख्या) ☐ आंशिक क्षति (संख्या)

फोहोर मैला व्यवस्थापनको अवस्था कस्तो छ ?	☐ सामान्य छ ☐ महामारीको संभावना छ
शौचालयको व्यवस्था छ ?	☐ सामान्य ☐ थप व्यवस्था गर्नुपर्छ (घरधुरी संख्या)

विशेष आवश्यकता (Special Requirement) भएका प्रभावितहरुको अनुमानित संख्या	
गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुको लागि आवश्यक सामग्रीहरु (मर्यादासामग्री (Dignity kit) अन्य सेवा आवश्यक.....	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
५ वर्षसम्मका बालबालिकाको लागि आवश्यक पौष्टिक आहारा तथा सामग्रीहरु	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
५ वर्ष भन्दा माथिका बालबालिकाको लागि आवश्यक सामग्रीहरु - (जस्तै शैक्षिक तथा वालमैत्री स्थल (Child friendly space)	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
अपांगता भएकाहरुका लागि आवश्यक सहयोग	☐ आवश्यक भएको ☐ आवश्यक नभएको आवश्यक भए अनुमानित संख्या.....
असहाय/अशक्त विरामीको संख्या:	

३. हालसम्म भएको राहत वितरणको अवस्था

राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत वितरण गरिएका सामग्रीहरुको नाम र परिमाण (पाल, त्रिपाल, चामल, कपडा, भाडाकुडा आदि)	
नगद/राहत वितरण गर्ने तह/संघ-संस्था/निकायको नाम :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) पाउने परिवार संख्या :	
राहत (नगद/राहत सामग्री) नपाएका प्रभावित परिवार संख्या :	

४. तत्काल गर्नुपर्ने

स्थानान्तरण गर्न	☐ आवश्यक पर्ने संख्या ☐ आवश्यक नपर्ने	
खाद्य तथा गैरखाद्य सामग्री	☐ परिवार (Family) टेन्ट संख्या..... ☐ त्रिपाल संख्या..... ☐ गुन्द्री (म्याट्रेस) संख्या..... ☐ कम्बल संख्या..... ☐ कपडा संख्या..... ☐ भाडाकुँडा संख्या..... ☐ तयारी खाना (दालमोठ, चिउरा, भुजा, चाउचाउ, विस्कट कतिजना)	☐ खाद्यान्न (दाल, चामल, नून, तेल) परिमाण.....कति जना ☐ पिउने पानी..... ☐ अन्य.....
प्रभावित क्षेत्रमा कुनै अवाञ्छित गतिविधि	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
लैङ्गिक हिंसा, यौन हिंसा	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
चोरी, लुटपाट)	☐ भएको ☐ नभएको ☐ भए प्रभावित व्यक्तिको अनुमानित संख्या	
राहतकालागि नगद सहयोग गर्न उपयुक्त अवस्था	☐ छ ☐ छैन	

५ सूचना संकलनकर्ताहरुको विवरण

क्र.सं.	नाम, थर :	पद /संस्था :	सम्पर्क नम्बर :	सूचना संकलन गरेको समय/समयावधि (मिति र समय)	हस्ताक्षर
१.	टाली प्रमुख				
२.	सदस्य				

३.	सदस्य				
४	सदस्य				

६ टोलीको थप Observation

--

७. फारम भर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु

- 1- एउटा घटना/वडाको लागि एउटा लेखाजोखा फारमको प्रयोग गरिने छ ।
- 2- विपद् भएको २४ घण्टा भित्र स्थानीय तह, सम्बन्धित वडा तथा नगरपालिकाका प्रतिनिधि, नेपाल प्रहरी तथा स्थानीय रेडक्रसका प्रतिनिधि रहेको (लेखाजोखा) टोलीले फारम भर्नुपर्ने छ ।
- 3- टोलीले प्रभावित क्षेत्रको अवलोकन गरी सकेसम्म प्राथमिक सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ । द्वितीय सूचनाका लागि घटनाका जानकारसंग अन्तरवार्ता लिइ सूचना संकलन गर्नुपर्ने छ । यस टोलीमा तालिम प्राप्त सदस्य सेवक समावेश समेत गरिन सक्नेछ ।
- 4- प्राप्त सूचनामा द्विविधा भएमा टोलीले छलफल गरी अवस्थाका आधारमा अनुमानित विवरण फारममा भर्नुपर्ने छ ।
- 5- माथि उल्लिखित विकल्प बाहेक अन्य कुरा भर्नुपर्ने भए टोलीले भर्न सक्ने छ ।

अनुसूची १०

विस्तृत सर्वेक्षण (घरधुरी सर्वेक्षण) फारम

फारम न. ३

प्रदेश :

जिल्ला :

गा.पा./न.पा.:

वडा न.

टोल :

१) विपद्को प्रकार:

२) विपद् परेको मिति :

३) विपद्को समय:

४) घरमुलीको नाम:

घरपरिवारको नामावली

क्र.स	नाम	नागरिकता नं.	पेशा	सम्पर्क नं	घरमुली/ सदस्य

५. उमेर समूह अनुसारको परिवार सङ्ख्या:

उमेर समूह	महिला	पुरुष	अन्य	जम्मा	अपाङ्गता भएका व्यक्ति संख्या	गर्भवतीको संख्या
२ बर्ष सम्म (दुध खाने उमेर)						
२ देखि ५ बर्ष सम्म						
६ -१८ बर्ष						
१९ -५९ बर्ष						
६० बर्षभन्दा माथि						

६) बैङ्कको नाम र खाता नं

७) सडकटासन्न व्यक्ति :

भर्खर जन्मेका बच्चाहरु (२ बर्ष भित्रको)		ज्येष्ठ नागरिक		अशक्तता भएका व्यक्तिहरु (PWD)		गर्भवती	सुत्केरी	विशेष विरामीहरु (HIV/AIDS, TB, र अन्य रोगीहरु)	
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष			महिला	पुरुष

८) क्षतिको विस्तृत विवरण :

मानवीय क्षति	संख्या			जम्मा संख्या
	महिला	पुरुष	अन्य	
मृत्यु				
हराएको				
घाइते				

९) वासस्थान क्षतिको विस्तृत विवरण :

वासस्थान क्षतिको अवस्था		
पूर्ण क्षति	आंशिक क्षति	कैफियत

नोट : पूर्ण क्षति भएको खण्डमा तलको ९.१ र आंशिक क्षति भएको खण्डमा ९.२ तालिका भर्नुहोस् ।

तालिका ९.१ पूर्ण क्षति

पूर्ण क्षतिको विस्तृत विवरण	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
<p>पूर्ण क्षतिको आँकलनका लागि केहि आधारहरु:</p> <ul style="list-style-type: none"> पूर्णरूपमा घर भत्केको, लडेको, बगाएको र पुरिएको । घर पूर्ण रूपमा नभत्केको तर सबै पर्खालहरु चर्किएर लड्न सक्ने अवस्थामा रहेको । घरको केहि भाग भत्कीई वसोबास गर्न नसकिने । घर वरिपरिको भागमा धाँजा चर्केको र उक्त घर कुनै पनि समयमा भत्ककीन सक्ने अवस्थामा रहेको । 		

पूर्ण क्षति भई हाल वसोवास गरिरहेको स्थान (जना)

अस्थायी आवास	विधालयमा	छिमेको घरमा	सडक किनारमा	जंगल क्षेत्रमा	अन्य

९.२. आंशिक क्षति

आंशिक क्षतिको विस्तृत विवरण	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु. मा	कैफियत

आंशिक क्षतिको आँकलनका लागि केहि आधारहरु :

- घरको संरचनामा सामान्य क्षति पुगी र्ममत सम्भार पछि बसोवास गर्न सकिने ।
- घरको कुनैपनि भागमा क्षति पुगेको र तत्कालर्ममत गरि बसोवास गर्न सकिने ।
- घर डुवानमा गरेको तर घरको संरचनामा नभत्केको ।

१०) घरायसी सामग्रीहरुको क्षतिको विस्तृत विवरण :

घरायसी सामग्रीहरुको क्षति विवरण	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत

११. जीविकोपार्जनको क्षेत्रहरुमा भएको क्षति

क्षति भएको जीविकोपार्जनका क्षेत्रहरु	विपद पूर्वको परिमाण	विपद पश्चात क्षतिको विवरण (परिमाणमा)	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	दीर्घकालिन रुपमा पर्ने असर
क) कृषि				
जग्गा जमिन				
बीउ विजन				
खेत वारीमा लगाइएको अन्न बाली				
भण्डारीत अन्न बाली				
ख) पशुपालन				
ग) व्यापार व्यवसाय				
घ) अन्य				

१२. खानेपानी तथा सरसफाइको क्षेत्रमा भएको क्षति :

सेवाका क्षेत्रहरु	क्षतिको विवरण	जम्मा क्षतिको अनुमानित मुल्य रु.मा	कैफियत
धारा			
ईनार			
ट्यूव वेल			
रिजर्भवाएर ट्याङ्की			
सरसफाई			
शौचालय			
अन्य			

१३. स्वास्थ्य क्षेत्रमा भएको प्रभाव :

सेवाका क्षेत्रहरु	विस्तृत विवरण	कैफियत
नियमित सेवन गर्दै आएका औषधीहरु		
घर परिवारका सदस्यहरुको स्वास्थ्य अवस्था		
स्वास्थ्य सेवा सम्मको पहुँच		
अन्य		

१४. संरक्षण क्षेत्रमा भएको प्रभाव :

सेवाका क्षेत्रहरु	विस्तृत विवरण	कैफियत
बाललाकिाहरुको दैनिक खानपान र सुरक्षाको अवस्था		
अपाङ्गता भएका व्यक्तिमा भएको प्रभाव		
महिला हिंसा तथा सुरक्षाको अवस्था		
ज्येष्ठ नागरिकमा परेको प्रभाव		
अन्य		

१५. शिक्षा क्षेत्रमा भएको प्रभाव :

सेवाका क्षेत्रहरु	विस्तृत विवरण	कैफियत
बाललाकाहरुको दैनिक शैक्षिक सामग्रीमा भएको क्षति		
विद्यालय जान सक्ने अवस्था रहे नरहेको विवरण		
दैनिक पठन पाठनमा परेको प्रभाव		
अन्य		

१६ यस अघि कुनै निकायबाट सहयोग प्राप्त भएको भए:

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	इकाई	परिमाण	वितरण गर्ने संस्था	कैफियत
१	तयारी खाना				
२	नियमित खाना				
	चमल				
	दाल				
	तेल				
	नून				
	अन्य				
३	गैर खाद्य सामग्री				
४.	अन्य				

१७. आवश्यकता पहिचान :

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	कैफियत
१	खाद्य तथा पोषण		

क्र.सं.	राहत सहयोगको प्रकार	परिमाण	कैफियत
२	आवास		
३	WASH		
४	स्वास्थ्य		
५	शैक्षिक सहयोग		
७	जीविकोपार्जन		
८	संरक्षण		
९	अन्य		

तयार गर्नेको नामावली :

क) स्थानीय जनप्रतिनिधि

नाम :

पद :

हस्ताक्षर :

कार्यालयको छाप :

सम्पर्क नम्बर :

ख) सुरक्षा निकाय प्रतिनिधि

नाम :

पद :

हस्ताक्षर

कार्यालयको छाप :

सम्पर्क नम्बर :

ग) रेडक्रस प्रतिनिधि

नाम:

हस्ताक्षर :

कार्यालयको छाप:

सम्पर्क नम्बर :

सन्दर्भ सामग्रीहरू

१. विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना मार्गदर्शन, २०६७ (पहिलो संशोधन २०७६)
२. जिल्ला विपद् पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना, २०८०
३. राष्ट्रिय विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, २०७५
५. राष्ट्रिय जनगणना, २०७८